

Ś. P.

Jego Eminencja Ksiądz Kardynał **Dr. EDMUND DALBOR**

Arcybiskup Gnieźnieński i Poznański, Prymas Polski.

W dniu 13-ym lutego b. r. okryła się cała Polska kirem głębokiej żałoby na wieść o przedwczesnej śmierci Pierwszego w Odrodzonej Ojczyźnie Prymasa.

Jak istotnie głębokiem żałoba ta odbiła się echem, widocznem tego świadectwem może być niezwykle okazała i uroczysta ekspozycja, wiodąca z prastarej archikatedry poprzez główne ulice Poznania na dworzec. A wzięli w niej udział nie tylko dostojnicy kościoła w niespotykanej nigdzie dotąd liczbie, nietylko liczne rzesze duchowieństwa diecezjalnego — ale i Prezes Rady Ministrów, ministrowie: Wyznań i Oświecenia Publicznego, Sprawiedliwości, reprezentanci Sejmu i Senatu; wojewodowie; delegacje powiatów i samorządów; delegaci wszystkich co znamienitszych organizacji kościelnych i świeckich: — wreszcie nieprzejrzane tłumy publiczności.

Zakończenie ceremoniału pogrzebowego nastąpiło dnia 18-ego lutego w obecności Pana Prezydenta Rzeczypospolitej w Gnieźnie — starodawnej stolicy i historycznem mauzoleum prymasów polskich.

* * *

Poświęcając wszakże słowa powyższe pamięci K. Kardynała, posiadamy, jako redakcja tygodnika **handlowego**, jeszcze pewien szczegółowy do tego asumpt.

Zmarły arcybiskup i prymas wyszedł z rodziny mieszczańskiej i to kupieckiej. Odbывая i kończąc swe studia gimnazjalne w rodzinnym Ostrowie (Wielkopolska), udzielał się — wedle zgodnego świadectwa tych, co wtedy ze zgasłym kardynałem bliżej się stykali — również i w przedsiębiorstwie handlowem swego ojca. Co więcej — sam za życia niejednokrotnie do tych właśnie lat i zajęć swoich publicznie z okazji zjazdów i jubileuszów nawiązywał. Tak było między innymi na sali biblioteki Uniwersytetu Poznańskiego w dniu 23-cim lutego r. 1924 zatem 2 lata temu na uroczystości 50-lecia znanego Tow. Ubezp. „Vesta”. Było to zdaje się ostatni raz, gdy publicznie ś. p. Ks. Kardynał kupieckie swe pochodzenie rodzinne podkreślał. I to mimo fioletów, purpury i kapelusza kardynalskiego.

Rozpisywanie się dziś na temat zasług i znaczenia dziejowego lub szczególniejszych rysów charakteru śp. ks. arcybiskupa Dalbora wydaje się być rzeczą zbędną. W pamięci współczesnych są one dość wyraźne. Przyszłości przekażą je pióra źródłowych badaczy historycznych. Jedno przecież należy już dziś uwypuklić, a co powinno się stać testamentarnem wskazaniem na przyszłość. Więć **pochodzenie mieszczańskie, kupieckie** śp. ks. kardynała Dalbora. Świadczy ono wymownie, iż należał On do tych, co za Stefanem Czarneckim o sobie powiedzieć mogą, że „nie z soli ani roli” — ale pracą i zasługą własną wysokich swych urzędów, splendorów i godności się dosłużyli! Dalej. Zmarły ks. arcybiskup Dalbor był **mieszczaninem wielkopolskim**. Zatem wielkopolaninem a jako zwierzchnik obu diecezji wielkopolskich: gnieźnieńskiej i poznańskiej przede wszystkim na Wielkopolskę działalność swą rozwijać musiał. Ale zarazem bezsporną jest oczywistością, iż o żadnym z polskich dostojników kościelnych powiedzieć nie można aby równie **wszeczpolską** rozwijali działalność, jak to czynił „wielki jałmużnik” całej Polski a szczególnie bezdomnych w b. Królestwie Kongresowem; inicjator, organizator i przewodniczący szeregu arcydoniosłych konwentów episkopatu z całej Polski; wreszcie opiekun emigrantów i reemigrantów naszych. Tak. Zmarły śp. ks. kardynał Dalbor umiał mimo dość znacznych przeszkód natury politycznej — wszędzie, gdzie zachodziła tego potrzeba zmanifestować, iż jest **Prymasem Polski**.

Przeto, jeśli już z uwagi na pochodzenie ks. kardynała Dalbora z szczególniejszem, jako **kupiectwo** odnosimy się do Jego pamięci sentymentem — natenczas względ na znakomitość polityczną i obywatelską Jego postaci nakazuje nam by stanąć z całą Polską: z wszystkimi stanami i zawodami u śmiertelnego wezwłowa Pierwszego w Polsce Prymasa.

Cześć i Pamięć po śp. Ks. Arcybiskupie i Kardynale Dr. E. Dalborze, wiecznie w kołach naszych trwać będzie.

Redakcja „RYNKU METALOWEGO I MASZYNOWEGO“.

Z naszego przemysłu hutniczego.

Na równi z innymi gałęziami przemysłu rodzimego, przeżywa i hutnictwo polskie nader ostre przesilenie. Wytwórczość żelaza walcowanego zarówno w hutach śląskich jak i Królestwa Kongresowego w listopadzie r. ub. spadła na około 38 480, w grudniu już na niecałe 30 000 t. Przytem należy pamiętać, że jeszcze w lipcu 1925 roku wytwórczość żelaza walcowanego wynosiła przeszło 60 000 tonn.

Konstatujemy zatem kolosalny spadek produkcji, nie wspominając już o wielkiem zadłużeniu, w jakie popadły najpoważniejsze firmy handlowe.

Z drugiej strony zaś utworzony definitywnie w dniu 12 stycznia r. b. Syndykat Polskich Hut Żelaznych, który koncentruje w rękach swoich sprzedaż wyrobów walcowanych w kraju, obostrzył wobec terażniejszej sytuacji krytycznej jeszcze w grudniu r. b. warunki spłaty, w ten sposób, że przy zamówieniu płaci się czwartą część należności, czwartą część przy wydaniu towaru, a resztę weksłami 3-miesięcznymi. Takie zarządzenie wywołało siłą faktu, prawie że całkowity zanik zamówień na żelazo ze strony odbiorców prywatnych.

W ten sposób nasz przemysł hutniczy skazany jest dzisiaj w głównej mierze na **zamówienia ze strony Rządu**. A czy ostatnie wobec bardzo obkrojonego budżetu Rzeczypospolitej Polskiej wyniosą większą ilość, należy o tem wątpić. Dowiadujemy się właśnie, że Syndykat Hut Żelaznych otrzymał od Ministerstwa Kolei **zamówienie na 15 000 tonn szyn kolejowych i 5 000 tonn akcesoryj** do podziału między poszczególne huty, należące do kartelu, według ustalonego klucza. — Lecz trzeba zaznaczyć, że i to dość poważne zamówienie powinno być dalej rozszerzone, celem całkowitego zlikwidowania kryzysu w przemyśle żelaznym.

Słusznie też pisze wybitny znawca naszego przemysłu hutniczego, inż. Władysław Kuczewski, że ograniczenie działalności hut żelaznych jest faktem nie do zaprzeczenia, który — wobec źle zapowiadającego się sezonu budowlanego (w związku z brakiem kredytów budowlanych i z zaniechaniem wielu inwestycji państwowych, oraz komunalnych) — **przybiera charakter zjawiska przewlekłego, mogącego wywrzeć jaknajgorszy wpływ na całokształt naszego życia gospodarczego**.

Zważyć bowiem należy, iż przemysł hutniczy, jako przemysł ciężki, wyrzucający na rynek ogromne ilości gotowych wyrobów, oraz zużywający na ich wytworzenie duże ilości ciał kopalnych i paliwa, jest jednym z ważnych klientów kolei państwowych: naprzykład większe huty Województwa Śląskiego — pomimo, że są położone tuż przy kopalniach węgla i koksowniach, wydatkują na opłaty za przewozy ko-

lejowe po 350 do 400 tys. złotych miesięcznie, co — w przeliczeniu na 1 tonnę żelaza walcowanego — czyni około 35—40 złotych, a więc 17,5—20 procent od jego kosztu własnego (200 złotych).

Każda tonna żelaza handlowego jest obciążona nadto 20 najmniej złotem podatków państwowych i komunalnych, oraz świadczeń społecznych. Następnie huty żelazne, zużywające znaczne ilości węgla i koks, przez to samo dają zatrudnienie dość poważnej rzeszy robotników kopalnianych; przeciętnie można liczyć, że przy wyrobie 1 tonny żelaza walcowanego dziennie znajduje zatrudnienie: 24 robotników w hutach, kopalniach rudy żelaznej, w łomach wapienia i dolomitu oraz 4 robotników w kopalniach węgla i koksowniach — razem 28 robotników, skąd wynika, że przy wytwórczości **1 700 tonn żelaza walcowanego dziennie huty Rzeczypospolitej zatrudniały w roku 1925 bardzo poważną ilość robotników, którą oceniamy w przybliżeniu na 48 000 osób.** Stąd wynika, że w razie zawieszenia działalności niektórych hut, względnie przy jej ograniczeniu ogólnem o 30—50 procent, na co nota bene — poważnie się zanosz, armja bezrobotnych w Polsce wzrośnie automatycznie o dalszych 12—20 tysięcy ludzi, a wraz z ich rodzinami o 50—80 tysięcy głów: przecież trudno liczyć na to, by przemysł obciążony — wskutek spadku skali wytwórczości w kraju — wydatkami, przerastającymi jego zdolności płatnicze mógł trzymać przez czas dłuższy ogromny, zbyteczny w obecnych warunkach gospodarczych, zastęp robotników hutniczych. Nie pozostaje więc mu inna droga, jak **szukać wyjścia na rynek międzynarodowy.** Leży to w interesie zarówno przemysłu, jak całokształtu interesów gospodarczych państwa.

Zmniejszenie w hutach wytwórczości żelaza o 1 tonnę dziennie powoduje uszczuplenie wpływów do Kas skarbowych o 35—40 złotych za przewozy kolejowe oraz 20 złotych tytułem świadczeń społecznych, podatków państwowych i komunalnych, czyniąc jednocześnie koniecznym wydatek skarbu państwa w wysokości (2,00×24 —) 48 złotych na wypłatę zasiłków dla bezrobotnych, (przeciętnie po 2 zł dziennie na osobę).

Z tego wszystkiego powinniśmy wyciągnąć jeden kardynalny wniosek. Otóż nakazem chwili, zagadnieniem pierwszorzędnej wagi jest — **postarać się jak najszybciej o odpowiednie rynki zbytu dla naszego żelaza.** Jeżeli przetrwalibyśmy dość względnie kryzys węglowy, jeżeli poszukaliśmy dla węgla polskiego pojemne rynki zbytu — należy mieć nadzieję, że i w tym wypadku Rząd nasz dołoży wszelkich starań i środków, aby eksport żelaza polskiego pchnąć na tory realne. **P.**

Wartość pieniądza i ceny towarów.

Jądrem zagadnień gospodarczych jest sprawa walutowa. Wszelkie posunięcie gospod.-społ. właściwe lub niewłaściwe, czy to w zakresie budżetu państwa, czy też ze strony polityki socjalnej i finansowej, koniecznie odbija się na kursie waluty. Odwrotnie, tem samem prawem wzajemnej zależności każde wahanie się kursu waluty oddziałuje na wszystkie dziedziny gospodarstwa społecznego. Zupełnie zatem słusznie p. Zdziechowski w swej mo-
wie programowej, którą wygłosił w chwili silnych

wahań kursu złotego, stosunkowo długo i z naciskiem i na pierwszym nawet miejscu — omawiał sprawy walutowe. Kwestją naczelną dla p. ministra finansów było zagadnienie stabilizacji złotego.

Miedzy innymi wskazał minister na wzajemną zależność poziomu cen w kraju, kursu waluty i bilansu handlowego. Wartość pieniądza jest jednym z decydujących czynników kształtowania się poziomu cen i bilansu handl., gdyż wywierał decydujący wpływ na pierwsze dwa czynniki. To też

przyczyna bierności naszego bilansu handlowego spoczywa nie tylko w liberalnej polityce celnej, prowadzonej przez nas do 1 lipca 1925 r. i obiektywnej drożyznie produkcji, lecz również w braku równowagi pomiędzy siłą kupna złotego polskiego na rynku wewnętrznym i zewnętrznym na korzyść rynku zewnętrznego. Ta różnica pomiędzy poziomem cen i kursów dewiz z czasem byłaby się wyrównała w drodze obniżenia się poziomu cen automatycznie, o ile byłyby na to pozwoliły nasze zasoby kapitałowe i całość naszej polityki gospodarczej. Jednak w braku kapitałów, a nawet braku polityki protekcji kapitałów wyrównanie mogło nastąpić jedynie przez obniżenie się kursu waluty. Otóż moment zrównoważenia siły nabywczej złotego polskiego na rynku wewnętrznym i na rynkach zagranicznych nazwał Minister Skarbu w swoim ekspozycy parzetytem gospodarczym.

Na to wyrażenie ministra finansów zwrócono powszechnie uwagę, nie jako na pojęcie nowe, ale na pojęcie ewazywne, kryjące w sobie wiele rzeczy, które p. minister radby był wypowiedział — ale do których wypowiedzenia nie miał, albo odwagi, albo wypowiedzieć nie chciał z powodu koniunktury koalicyjno-politycznych. Dotychczas gdy mówiono o parzecie, nie mówiło się o względnym i zmiennym parzecie gospodarczym, ale o stałym parzecie złotym, czyli samego złota.

Ten parzetyt złota jest równoznacznym ze stosunkiem zawartości czystego złota w poszczególnych jednostkach podstawowych monetarnych. Tak zatem, ponieważ złoty frank szwajcarski zawiera 290, złota marka niemiecka 358, złoty dolar 1505, a złoty funt szterlingów 7322 miljogramów czystego złota, równia tych pieniędzy we frankach stawia się 1 marka — 1.235 fr., 1 dolar — 5.182 fr., 1 f. szterl. — 25.221 fr. Taki parzetyt jest stały, absolutny i żadne koniunktury ani gospodarcze, ani ekonomiczne nie zdolają go naruszyć; oparty bowiem jest na absolutnej wartości czystego złota, która w sobie jest niezmienna. Niezdolą go też wyrzucić z równowagi choćby najbardziej nieaktywny bilans handlowy, chociaż zmniejsza zapas złota danego kraju, gdyż pasywa bilansu płatniczego pokrywać trzeba wyłącznie złotem.

Jak już zaznaczyłem, ceny towarów zawisły od pieniądza, od drogości produkcji, od handlu, od polityki gospodarczej i wreszcie od wielu okoliczności zwanych koniunkturami. W kraju, w którym pieniądz jest efektywnie złoty, ceny towarów nie odczuwają żadnego wpływu powyższych czynników. Są one absolutne i jako takie są przyjmowane za obowiązujące na rynkach handlu międzynarodowego. Natomiast w krajach o walucie namiastkowej, pozłacanej i papierowej czyli tak zwanej walucie zmiennej, ceny towarów z absolutnych stają się względnymi i zmiennymi.

Przy wprowadzeniu waluty złotej w Polsce, popełniono zasadniczy błąd: mianowicie parzetyt złota nie odpowiadał parzetytowi gospodarczemu czyli cen towarów. Właśnie ten brak równowagi stał się przyczyną bardzo ważną bierności naszego bilansu handlowego. Na podstawie doświadczeń z ostatnich dwóch lat, przywiązuje pan Zdziechowski dużą wagę w sprawie sanacji gospodarczej do parzetytu gospodarczego. Kapitałne jest obecnie odpasowanie odpowiedniej chwili i poziomu kursu złotego na przeprowadzenie tego parzetytu gospodarczego. A to rzecz nie łatwa.

Z teorii i praktyki wiemy, że poziom cen ma tendencję dorównania cenom walut obcych, a nawet ich przekroczenia w momencie ustalenia się wartości pieniądza, a uświadamiamy sobie również, że wszelkie poważniejsze wahania cen są z punktu widzenia gospodarczo-społecznego nie pożądane. Stąd też, skoro ruch cen odbywa się pod znakiem wzrostowym, a mamy zainteresowanie w tem, aby utrzymać poziom cen możliwie najniższy i posiadamy odpowiednie warunki przełamania kursów spekulacyjnych lub ewent. zdyskontowania poprawy sytuacji na rynku walutowym w przyszłości, to będziemy się starali dostosować kurs pieniądza do poziomu cen wewnątrz kraju, albowiem w ten sposób utrzymamy poziom cen możliwie najniższy i zmniejszymy rozpięcie wahań cen. W praktyce to dostosowywanie jest oczywista wzajemność i nie będzie nigdy absolutnem, albowiem chodzi tutaj o zrównoważenie trzech czynników zmiennych, t. j. poziomu cen wewnętrznego, zewnętrznego i wartości pieniądza. Sama zasada parzetytu gospodarczego jednak jest słuszną a podkreślenie jej wzgl. przypomnienie należy z tem większem przyjąć zadowoleniem, że w okresie złotego polskiego po raz pierwszy wprowadzono czynnik polityki walutowej do ogólnej polityki Rządu w okresie złotego polskiego.

Prócz tego miesięczne doświadczenie przekonuje, że ten parzetyt gospodarczy wywrze dobry wpływ na nasze stosunki gospodarcze. Złoty bowiem stanął na równi 1 dolara 7.30. Może tu będzie punkt zwrotny: chociaż zagrażają mu już obecne dążenia do podwyżki zarobków.

W końcu ponieważ pojęcie „stabilizacja na parzecie gospodarczym“ i „dewaluacja prawna“ są częstokroć utożsamiane, pragniemy zwrócić uwagę na różnice, jakie pomiędzy nimi zachodzą. Stabilizowanie oznacza pewną czynność faktyczną, zmierzającą do osiągnięcia stanu stabilizacji pieniądza; nie jest zatem aktem prawnym.

Parzetyt gospodarczy jest jak wspominaliśmy, pojęciem względnym i zmiennym, zależnie od układu stosunków faktycznych, określeniem momentu pewnej równowagi pomiędzy cenami i kursem waluty. Dewaluacja prawna stanowi akt ustawodawczy, którym dokonuje się zmniejszenia zawartości złota monet krajowych. Przykład dewaluacji prawnej mieliśmy w Rosji przedwojennej, która po dłuższym okresie stabilizacji rubla na parzecie gospodarczym przeprowadziła redukcję zawartości złota rubla i dostosowała tą drogą ustawowy parzetyt złota do parzetytu gospodarczego.

P. Wójcik.

Korzystna sposobność zakupu motorów elektrycz.

Międzynarodowe Towarzystwo Budowy Okrętów i Maszyn S. A., którego Poznańskie Biuro sprzedaży znajduje się przy placu Wolności nr. 9, jest wskutek masowej produkcji i poważnych obrotów najtańszem źródłem zakupu i dostawy. Magazyny poznańskie dysponują stale obfitym wyborem silników, posiadając ich ponad 1 000 na składzie i to od typu najmniejszego 0,5 do 15 K. W. na prąd stały i zmienny. Każde przeto przedsiębiorstwo znaleźć tam może odpowiednią do swej potrzeby maszynę zapędową. Firma omawiana, znana zresztą z przystępnych cen, jak to z zamieszczonego w dzisiejszym numerze ogłoszenia wynika, obniżyła jeszcze ceny swoje, udzielając 10 procent rabatu, co stanowi wyjątkowo korzystną sposobność pokrycia zapotrzebowań, na co interesowanym szczególnie zwracamy uwagę.

Z przemysłu naftowego.

Ostatnimi czasy byliśmy świadkami pewnego rodzaju ostrej konkurencji między przedstawicielami przemysłowców i grosistów naftowych, a nawet eksportu surowej ropy, podczas gdy nasze krajowe rafinerie pracują zaledwie na 50% swej zdolności rafineryjnej. Aby dobrze zrozumieć i odpowiednio ocenić te sprawy trzeba dobrze poznać ustrój naszego przemysłu naftowego i jego obecne położenie: wtedy nawet zabiegi pewnych przedsiębiorstw celem szybkiego uzyskania kapitału potrzebnego do dalszego prowadzenia własnego warsztatu pracy w innym przedstawia się świetle.

Polski przemysł naftowy podzielić możemy łatwo na trzy wyodrębniające się grupy, których interesy podlegają prawie że wzajemnej kolizji.

Na czele stoją czysti producenci. Oni to zajmują się wydobywaniem ropy, wosku ziemnego, gazów itd. wogóle surowców naftowych. Drugą grupę stanowią właściciele rafinerii. Ich zadaniem przetwarzanie surowców naftowych na fabrykaty i produkty gotowe. Ponieważ pewna część tych przedsiębiorców rafinerii posiada własne źródła i szyby wiertnicze, wkraczają oni niejednokrotnie w zakres pierwszej grupy producentów czystych.

W skład ostatniej grupy wchodzi tak zwani bruttowcy: są to albo właściciele pól roponośnych lub też apoltatorzy praw naftowych od prawdziwych właścicieli gruntów naftodajnych. Ci bruttowcy, dzięki istniejącym prawom i specjalnym umowom z producentami, korzystają w pewnej ilości około 20%, czasem nawet więcej, wydobywanej na ich terenach nafty, nie dzieląc bynajmniej z producentami kosztów produkcji.

Czynnych kopalni liczy polski przemysł naftowy 476 z ogólną produkcją roczną około 800 000 tonn, podczas gdy w roku 1913 czynnych kopalni było tylko 442, ale produkcja roczna wynosiła 1 114 000 tonn.

Rafinerii pracuje około 90; 18 wielkich, 50 średnich, 22 małych. W stosunku do pracy przedwojennej, wydają one obecnie zaledwie 60% tego kontyngentu, któryby wydały, gdyby rozwinąć mogły całą swoją sprawność.

Ponieważ przemysł naftowy, kopalniany jest z natury niestałości źródeł niestały, zatem niepewny i wymaga wielkich kapitałów, których dostarczyć mogą tylko spółki międzynarodowe. Istotnie nasz przemysł naftowy, jak i na całym świecie, należy do rzędu kooperacji międzynarodowych. Główną rolę odgrywają w nim kapitały zagraniczne: francuski, francusko-belgijski, angielski, wiedeński, belgijski i amerykański. Polski kapitał gra w tym zespole bardzo znikomą rolę. Jedynie państwowe kopalnie olejów mineralnych w Drohobycz (Polmin) stanowią pod tym względem wyjątek.

Na podstawie kapitałów zatem nie można mówić o antagonizmie polsko-obcokrajowym w przemyśle naftowym: na taki antagonizm może najwyżej pozwolić stosunek kopalnictwa do rafinerii, gdyż na tem polu zcierać się mogą interesy właścicieli terenów Polaków i właścicieli rafinerii spółek międzynarodowych.

Obecnie jednak nie pora na tego rodzaju zażargi. Przemysł bowiem naftowy potrzebuje wielkich kapitałów by mógł się nie tylko dalej rozwijać, ale nawet bodaj utrzymać się. Tem mniej jeszcze chwila obecna zdaniem naszym nadaje się, że, jak głoszą, polski przemysł naftowy jest bezzyskowy.

Nic więc dziwnego, że obcy kapitał stroni od polskiej nafty, a lokuje się w korzystnych przedsiębiorstwach naftowych w Meksyku, Argentynie, Mezopotamji, Persji i innych. Ten brak zysków równa się stratom, które wyczerpują zasoby kapitałów. Brak ich daje się już odczuwać naszemu kopalnictwu naftowemu, grożąc mu ruiną.

Nasz przemysł naftowy zdany jest w głównej części na wywóz: kraj bowiem zużywa zaledwie 45% produkcji obecnej. W tej sprawie pisze p. Inż. Jaskółski:

Ponieważ nasze rafinerie, są zdolne przerobić prawie podwójną ilość obecnej produkcji ropy, więc ustawa z dnia 10. 4. 1924 zabroniła eksportu ropy. Jednak eksport finalnych produktów natrafia na opór Czechosłowacji, Węgier i Austrii, które jeszcze przed wojną zbudowały potężne rafinerie dla przeróbki ropy z Małopolski i wolą raczej sprowadzać ropę, niż gotowe przetwory naftowe. Oprócz tego nasze produkty naftowe spotkały się z groźną konkurencją Rosji, Rumunii i Ameryki, które morzami, Dunajem i Łabą mogą dostarczać swe produkty w głąb środkowej Europy, podczas gdy nasze mogą docierać tam tylko kolejami. Już ta jedna okoliczność ogranicza nasz eksport do najbliższych sąsiadów, tj. Czechosłowacji i Niemiec.

Dla obrony swych interesów przemysł naftowy posiada obecnie następujące organizacje i instytucje:

1. Krajowe Towarzystwo Naftowe, zastępujące wszystkie interesy naftowe.

2. Związek Polskich Producentów i Rafinerów Olejów Mineralnych, obejmujący 17 największych rafinerii, których produkcja osiąga 93 proc. ogólnej prywatnej produkcji rafineryjnej (bez Polminu); jest on zastępcą interesów wielkiego przemysłu, przeważnie rafineryjnego.

3. Związek Polskich Przemysłowców Naftowych, jednoczący w sobie istotnie polskich drobnych, przeważnie kopalnianych przemysłowców.

4. Związek Czystych Producentów Ropy, powstały zaledwie przed 2 miesiącami pod naciskiem wprost katastrofalnej sytuacji tej branży przemysłu.

5. Zjednoczenie Gospodarcze Rafinerii Olejów Mineralnych, zwane „Kartelem“, utworzone w grudniu 1924 i przedłużone obecnie na rok bieżący. Kartel ma za zadanie kupno ropy, przydział jej poszczególnym rafineriom i sprzedaż produktów rafineryjnych w kraju i zagranicą.

6. Izby Pracodawców w Przemysle Naftowym w Boryslawiu, Krosnje i Bitkowie regulujące wzajemne stosunki w przemyśle naftowym między pracodawcami i robotnikami.

7. Związek Bruttowców, któremu dla wyjaśnienia tutejszych stosunków należy poświęcić specjalnie kilka słów. Procenty bruttowe dzielą się częstokroć aż na 64 części, wskutek tego klasa bruttowców rozmnożyła się nadzwyczajnie i wynosi podobno aż 60.000. Przypada im miesięcznie około 1000 cystern ropy, dla której ustawa z dnia 1. 5. 1923 r. zastrzegła Państwu prawo pierwokupu dla Polminu. Ponieważ niepodobieństwem było prowadzić transakcje z dziesiątkami tysięcy posiadaczy drobnych ilości ropy, stworzony został Związek bruttowców, który jako jednostka prawna występuje w charakterze kontrahenta Państwa, przy każdomiesięcznych zakupach ropy bruttowej.

Gwarectwo „Hrabia Renard”

Kopalnia węgla i Zakłady Przemysłowe w Sosnowcu

Oddział: Walcownia rur i żelaza

Rury bez szwu czarne i ocynkowane
ze stali Siemens-Martin, wyrabianej przez
Tow. Huta Bankowa

Rury żelazne wyciągane na gorąco
i zimno do rozmaitego użytku. Rury
z kołnierzami stałymi i ruchomymi
na przewody parowe, powietrzne, wo-
dne i gazowe. — Rury gładkie i fa-
sonowe do kotłów, Parowozów, Trak-
torów. — Rury Fiedla, Rury pompo-
we, Rury wiertnicze, Rury studzienne
o grubych ściankach do przewodów
hydraulicznych, Rury podsadzkowe

Rury spawane od ($1/8$ " do $1 1/2$ "
Rury spawane z mufami, lub kołn.
nagwintow. na przewody gazowe. Mu-
fy — Gwinty długie — Łuki. Żelazo
ciągnięte okrągłe i sześciokątne. —
Natychmiastowa dostawa rur normal-
nych wszelkich wymiarów. — Termin
dostawy rur specjalnych po porozu-
mieniu. — Odlewy żelazne — Butle
do gazów pod wysokie ciśnienie.

Składy w Warszawie: Żelazna 59
Telefon 53-88 Telefon 53-88

Specjalność: Rury o cienkich ściankach do Cukrowni i aparatów
dystylacyjnych. Wężownice wszelkich kształtów i wymiarów.

Przedstawiciele: Inż. A. de Rosset, Warszawa, Foksal 11, lub Wilcza 29a, tel. 272-56
Antoni Bernhard, Poznań, Wielkie Garbary 18, tel. 12-59
Antoni Bernhard, Łódź, Andrzeja 7, tel. 9-01
Juljan Bonk, Lwów, Sapiehy 6, tel. 12-80
Inż. Jerzy Pobóg-Krasnodebski, Katowice, Młyńska 5

1910

Składnica Fabryczna Piotrkowskich Hut Szklanych „Kara” i „Hortensja”

Bydgoszcz
Król. Jadwigi 6
Tel. 697.

3461

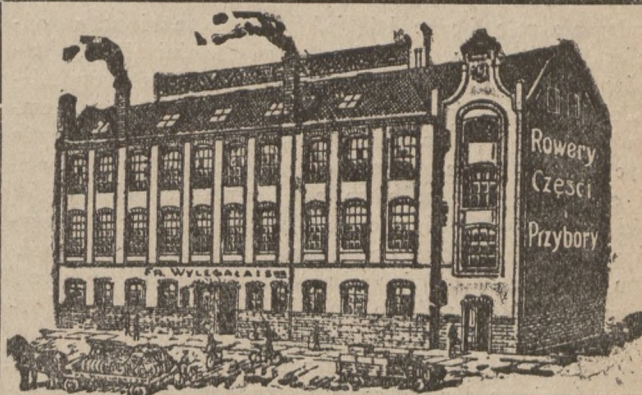
SZKŁO

dęte, prasowane i szlifow., sto-
łowe, restauracyjne, do oświel.
naftow., elektr. i gazowego, ap-
teczne do konserw i konfitur,
do cukrów i karmelków.

SZKŁO OKIENNE

wszelkich grubości i rozmiarów.

Nowość: Kryształy krajowe!

ROWERY marki „WYCO”

z roczną gwarancją

Przybory • części • gumy

Cennik ilustrowany bezpłatnie dla odsprzedających

FR. WYLEGAŁA i S-KA

Poznań, ul. Mylna 5. Telefon 6925

„ ul. Św. Marcin 54. Telefon 1025

Bydgoszcz, ul. Dworcowa 94. Telefon 1275

Berlin O. 27, Holzmarktstr. 11. Telefon Alexander 9430-32

Adres telegraficzny: WYCOROWER—POZNAŃ

Import

3018

Eksport

Jak wykazy kalkulacyjne udowodniają, nasze przetwory naftowe eksportowe, o ile ich chcemy się pozbyć, muszą być sprzedawane po cenach konkurencyjnych — nawet niżej kosztów wytwórczych. Naturalną jest więc rzeczą, że wśród naftowców powstaje dążenie do ich powetowania lub bodaj zmniejszenia tylko. Przedstawicielem i rzecznikiem tych dążeń jest kartel. Urzeczywistnia on te zamiary zniżką cen kupowanej ropy i wyższą cen konsumowanej w kraju ropy i przetworów naftowych. Ten manewr odbija się jednakże ujemnie na samym przemyśle naftowym, mianowicie podcina podstawę przemysłu naftowego kopalnictwo i wiertnictwo, oraz wywołuje wśród konsumentów odruch ograniczania się do minimum w zaopatrywaniu się w naftę i przetwory naftowe. Zmniejsza więc i tak już małą konsumpcję ropy i przetworów naftowych w kraju. Jeżeli dodamy jeszcze, że Polmijn zalegał producentom z wypłatą za przeszło trzy miesięczne kontyngenty ropy pobranej, oraz zrezygnowanie z kupna ropy bruttoj za listopad, to odtworzymy sobie całą grozę położenia, w jakim

znaleźli się producenci ropy i zrozumiemy ich poczynania, podyktowane prosto ostatecznym nakazem ratowania co się ratować da.

W tych warunkach założyli między sobą Związek Czystych Producentów Ropy, który niebawem rozpoczął starania o pozwolenie na wywóz ropy bruttoj na własną rękę. Istotnie Związek uzyskał rozporządzeniem p. prezydenta z dnia 10. XI. 1925 r. pozwolenie na eksport 2000 cystern aż do końca marca 1926, z pominięciem rafinerij i przetwórni krajowych. Z tego kontyngentu zdołał Związek Czystych Producentów Ropy sprzedać i wywieźć do 15. I. 1926 r. 740 cystern po cenie 1.75 dolarów za 1 q.

Gospodarczo fakt ten trzeba nazwać nie tylko niewłaściwym ale wprost szkodliwym. Kiedy krajowe rafinerje i tak już nie mają pracy jak tylko w proporcji 60% do swej zdolności przetwórczej — wywozi się surowiec zagranicę. Z drugiej strony uważać trzeba krok Związku Producentów, jako akt tonącego, który dla ratowania życia i brzytwy się chwyta.

Wep.

Przemysł metalurgiczny w Austrii.

Przemysł austriacki, szczególnie dziedziny metalurgicznej i budowy maszyn, przejść musiał przez długotrwały okres przesilenia i twardą walkę o byt, zanim krystalizujące się powolnie przez podjętą akcję sanacyjną stosunki gospodarcze sprowadziły wreszcie pewne odprężenie i na widnokręgu ukazały się horoskopy pogodniejszej przyszłości. Do względnej poprawy stosunków przyczyniło się niemało nawiązanie stosunków handlowych z różnymi krajami na podstawie zawartych traktatów, w czem Polska niepoślednią odegrała rolę, będąc dziś jednym z poważniejszych odbiorców przemysłu austriackiego. Na zacieśnienie się stosunków gospodarczych i wzajemnej wymiany towarów między Polską i Austrią wpłynęła spowodowana przez Niemcy wojna celna i walka na tle gospodarczym o zabarwieniu politycznym. Sytuacja gospodarczo-polityczna między Niemcami a Polską, pod nakazem odwrócenia się od wrogów Polski i dawnych głównych dostawców niektórych artykułów szczególnie maszyn przemysłowych, stała się wskaznikiem szukania innych dróg dla pokrywania zapotrzebowania, a jedna z nich prowadzi do Austrii, z którą Polska w bar dziej zaprzyjaźnionych żyje stosunkach.

Austriacki przemysł metalurgiczny i budowy maszyn zdany głównie na eksport swych wytworów, zdobywszy lepsze warunki możliwości produkcyjnej, w wykorzystaniu koniunktury, nawiązał kontakt z rynkami zagranicznymi, a choć przechodzi mu staczać walkę konkurencyjną z produktami czeskiemi i niemieckimi, to jednakże w rezultacie swych zabiegów o nowe rynki zbytu, porusza się już obecnie swobodniej, lecząc się z ran powojennych skutków i kryzysu gospodarczego.

Jak donoszą z Wiednia, austriacki ciężki przemysł żelazny i wyrobu stali niema obecnie powodu do narzekania na stan zatrudnienia, szczególnie zakłady wytwarzające półsurowiec i żelazo walcowane mają dostateczną ilość zamówień. Ponieważ jednak większa część produkcji przezna-

czona jest na wywóz, uzyskiwane ceny pod działaniem konkurencji, są narazie niedostatecznymi, zezwalając tylko na bardzo nikły zarobek. Nieco korzystniej pod względem stanu cen, przedstawia się sprawa przemysłu przetwórczego, produkującego specjalne fabrykaty nie wystawione na tak silny wpływ konkurencji jak żelazo handlowe.

W przemyśle budowy maszyn przemysłowych wspólzawodnictwo wytwórczości niemieckiej odczuwane dotychczas dotkliwie, zmniejszyło się znacznie. Inaczej jednak przedstawia się sytuacja na rynku maszyn elektrycznych, na którym przemysł szwajcarski występuje nie tylko z tańszymi cenami lecz również z dogodniejszymi warunkami sprzedaży i kredytu.

Z poszczególnych dalszych grup produkcji maszyn, najlepiej postawionym jest przemysł maszyn rolniczych, dysponujący poważnymi zamówieniami na rachunek Rosji Sowieckiej.

Przemysł budowy maszyn narzędziowych nie zdolnym jest uporać się z przemożną konkurencją niemiecką i amerykańską, a ponieważ zamówienia ze strony rządu jak wogóle rynku wewnętrznego są nader nikłe, przeto ten dział przemysłu stoi nadal pod znakiem depresji.

Przemysł samochodowy zatrudniony jest dostatecznie w dziale budowy wozów ciężarowych, natomiast zbyt na samochody osobowe pozostawia wiele do życzenia.

Na maszyny do obróbki drzewa otrzymał przemysł austriacki poważniejsze zlecenia z Jugosławii oraz niektórych państw bałkańskich, dzięki czemu pracuje przy pełnym wyzyskaniu swej zdolności produkcyjnej.

We wszystkich innych działach produkcji metalurgicznej, a przedewszystkiem budowy maszyn różnych typów, panuje mniej lub więcej ożywienia, ogólny zaś stan zatrudnienia wskazuje, że sytuacja przemysłu austriackiego ma się ku lepszymu.

P-wicz.

Zeznania o obrocie i sprawa wpłaty zaliczek na podatek obrotowy.

Do poszczególnych Urzędów Skarbowych wpływają zeznania o obrocie za II. półrocze 1925 r. na dawnych formularzach a nawet na zwykłych arkuszach, co utrudnia władzom dalszą pracę manipulacyjną. Z tegoż względu zwracamy czytelnikom

i interesantom uwagę na to, że zeznania o obrocie za II półrocze 1925 należy bezwarunkowo składać na nowoobowiązujących formularzach, na których u góry znajduje się napis „Wzór 3. (biały) do art. 52 i 53 a. dla przedsiębiorstw przemysłowych wzór

FABRYKA PAMIĄTEK SZKLANYCH

„ARS“ Zawiercie Nowy Rynek nr. 7.

Centra

Baterje
gwarantowanej
jakości

FABRYKA
ELEMENTÓW: BATERJI

W. Tomaszewski i Ska
Poznań, Fe Ratajczaka 36

LISTWY

NA RAMY

886

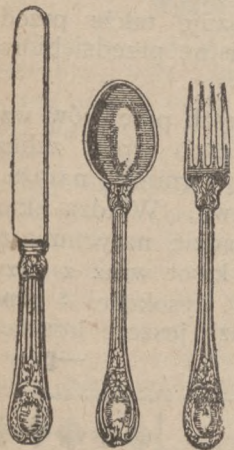
Parowej Fabryki
W. Domański i S. Zabłocki
w Warszawie

Skład fabryczny:
Poznań, ulica Skarbowa 14
Telefon 1294

Egzystująca od roku 1824
Fabryka wyrobów srebrnych i platerowanych
Józef Fraget, Warszawa, Elektoralna 16

Magazyny własne: Wierzbowa 8 i Nalewki 16

w Łodzi: Piotrkowska 99

Wielki wybór artykułów kościelnych: monstrancje, kielichy, lichtarze, lampy, trybularze itp. Dla hoteli i restauracji, kawiarni, klubów i bufetów: tace, półmiski, rondle, sosjerki, imbryki do kawy i herbaty, mleczniki, cukiernice itp. Na podarunki i wyprawy: ozdobne zastawy na stół, łyżki, noże, widelce gładkie i stylowe i t. p.

Do nabycia w miastach Poznańskiego i Pomorza w pierwszorzędnym magazynach: jubilerskich, szkła, porcelany i sprzętów kuchennych.

Przedstawiciel na Poznańskie i Pomorze:

R. Ottowicz, Poznań, ulica Mickiewicza nr. 19

3412

FEMA T.A.

WIELKOPOLSKA FABRYKA WYROBÓW METALOWYCH
BYDGOSZCZ, ulica Dr. Emila Warmińskiego 6. Telefon nr. 821

SPECJALNOŚĆ: ZAMKI DO MEBLI.

309

Resory do powozów

w wszelkich rozmiarach lub
podług nadesłanych wzorów
poleca 2353

Wytwórnia resorów P. MARCINIAK, Starkowo p. Błotnica (Pozn.)

„Daimon“

Fabryka elektrotechnicznych aparatów
GDAŃSK, Stadtgebiet 5.

Baterje kieszonkowe - Latarki - Akumulatory,

BATERJE ANODOWE.

Części składowe do radja. Wszelkie materiały dla słabe-
go prądu (Dzwonki, Ognia, Oprawki, Reduktory i t. d.)

Zastępstwo: **„TOPAS“** Tow. z odp.

LWÓW, MICKIEWICZA Nr. 22 — TEL. 624.

KRAKOWSKA FABRYKA SZCZOTEK I PENDZLI

właściciel inż. FR. DROBNIAK
KRAKÓW 10

ul. Tad. Kościuszki 54, tel. 488

Filja: ul. Sławkowska 2, tel. 2428

Poleca swoje znakomite, tanie,
trwale wyroby:

Szczotki do froterowania ręczne i w żelaznej osadzie
Szczotki do mycia podłóg, naczyń i sprzęt.
Szczotki do ubrań, włosów i mebli
Szczotki do rąk, zębów i ciała
Pendzle do bielienia, do farb i lakierów
Pendzle artystyczne i do golenia
Drażki, mydła, wody i pasty do ust, perfumy etc. 4737

CENY FABRYCZNE

F. Wachmann, Warszawa

KRÓLEWSKA 49 - TEL. 35 25.

Wyrabia: Ornamenty blaszane do trumien
i wieńce metalowe 863

Skład surowców szczotkarskich: 643

Korzeń ryżowy, fibra, bassina,
kokos, szczecina

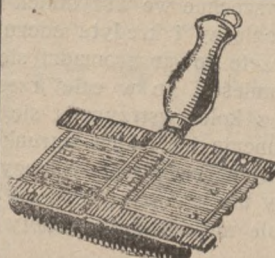
J. Fajerstein, Warszawa, Twarda 21, tel. 228-92

Kopyta — odpadki rogowe
włosy końskie

HERM. TABACZYŃSKI, WARSZAWA

ulica Zielna Nr. 24.

866

FABRYKA WYROBÓW ŻELAZNYCH 2552
SULKIEWICZ I ROBAKOWSKI, Bydgoszcz
dostarcza korzystnie i odwrotnie umywalnie żelazne lakierowane, postumenty umywalkowe, łózka wyściełane, zgrzebła wszystkich gatunków, szufelki do węgla, druty do koszy, łapki koszykowe i sprzężynowe na myszy i szczury, haki do łóżek, skoble i haki kute, kółka i drażki do rołósów, miary bławatnicze wzorowane itd.
Cennik na żądanie!

nr. 3(czerwony) do art. 52 i 53 ustawy, który ponadto posiada załącznik do wzoru nr. 3 p. t. „A-neks”. Złożenie zeznań na nieprzepisowych formularzach powoduje uiszczenie zeznania i naraża ponadto przedsiębiorstwa handlowe III kategorii i przemysłowe I do V kategorii na karę pieniężną w myśl art. 103 ustawy o podatku przemysłowym i pozbawia ich środka odwołania. Wszyscy, którzy zgłosili swe zeznania na nieprzepisowych formularzach, winni niezwłocznie uskutecznić zeznania na nowoobowiązujących drukach.

Odnosnie obowiązujących od 1 stycznia r. b. nowych terminów i wpłat zaliczek na podatek od obrotu, szczególnie mieć należy na oku i przestrzegać następujące najważniejsze przepisy:

Według art. 52 punkt 1 i 2 nowej ustawy przemysłowej przedsiębiorstwa handlowe I i II kategorii jako też przedsiębiorstwa przemysłowe od I do V kategorii obowiązane są do składania zeznań o obrocie. Wszystkie tego rodzaju przedsiębiorstwa o ile prowadzą prawidłową księgowość winny po upływie każdego miesiąca, najpóźniej do 15 następnego miesiąca wpłacić do kasy skarbowej zaliczkę na podatek obrotowy art. 7. we wysokości kwoty obliczonej według przypadającej stawki podatkowej od obrotu, osiągniętego w ubiegłym miesiącu. — Są to te same przedsiębiorstwa, które mają w zeznaniach wykazywać obroty według miesięcy.

Za przedsiębiorstwa prowadzące prawidłowo księgi handlowe należy uważać te przedsiębiorstwa, których księgi przy ostatnim wymiarze zostały przyjęte za podstawę do opodatkowania. W wypadkach stwierdzenia, że przedsiębiorstwo którego księgi handlowe przy ostatnim wymiarze były uznane za wadliwe, prowadzi takowe w roku bieżącym prawidłowo, naczelnik władzy podatkowej I instancji winien udzielić zezwolenia na uiszczenie zaliczek miesięcznych.

W myśl art. 56 ustęp drugi, inni płatnicy, czyli reszta obowiązanych do składania zeznań i wszyscy niższych kategorii, nie obowiązani do składania zeznań, winni najpóźniej do dnia 15 miesiąca po upływie każdego kwartału kalendarzowego wpłacić do kasy skarbowej zaliczkę na podatek obrotowy we wysokości co najmniej jednej piątej kwoty podatku, wymierzonego za ubiegły rok kalendarzowy.

Zaliczka ta, za pierwszy kwartał płatna jest w terminie do 15 maja. Na rok 1926 zaliczka kwartałna odpowiadać winna dwóm piątym kwoty podatku, wymierzonego za II półrocze 1925 r.

Płatnicy kwartałni mogą jednak zaliczkę tę wpłacać także w terminach miesięcznych, we wysokości jednej piętnastej części podatku, wymierzonego za ubiegły rok kalendarzowy. W tych wypadkach zaliczka uiszczona w terminach miesięcznych, na rok podatkowy 1926 odpowiadać winna dwóm piętnastym kwoty podatku, wymierzonego za II półrocze 1925 r.

Zaznaczyć jeszcze należy, że płatnicy kwartałni, którym wymierzano podatek za niepełny ubiegły rok kalendarzowy, winni są wpłacać zaliczkę kwartałną względnie miesięczną w wysokości jednej piątej względnie jednej piętnastej części kwoty odpowiadającej wymiarowi w stosunku do całego roku.

Dowody kasowe wpłat zaliczkowych zarówno miesięcznych jak kwartalnych, należy w oryginałach lub odpisach dołączyć do zeznania o obrocie składanego w terminie do 15. lutego roku następnego.

Równocześnie z zaliczką na państwowy podatek od obrotu, należy opłacić dodatek na rzecz związków samorządowych w wysokości $\frac{1}{4}$ części należności państwowej.

Przedsiębiorstwa powstałe dopiero w roku bieżącym uskuteczniają wpłaty zaliczek na podstawie rzeczywistego obrotu, przyczem przedsiębiorstwa nie prowadzące prawidłowych ksiąg handlowych, winny wpłacać zaliczki według własnego obliczenia.

Powyższy przepis obowiązuje także przedsiębiorstwa sezonowe oraz samoistne przedsiębiorstwa wykonywania robót i dostaw.

Nieprzestrzeganie powyższych przepisów względnie nieuiszczenie przypadających wpłat zaliczkowych w przewidzianym ustawą terminie, naraża podatników na przykre następstwa. Władza skarbową władną jest bowiem zarządzić natychmiastowe przymusowe ściągnięcie tych kwot wraz z przypadającymi karami za zwłokę w wysokości 4 procent miesięcznie, do czego dochodzą jeszcze koszty egzekucyjne.

—p.—

Wiadomości z branży

Sytuacja handlowa w branży żelaznej w Krakowie.

Skartelowanie większości hut polskich, podniesienie cen żelaza mniej więcej o 20 procent, zaostrenie warunków płatności oraz zniesienie różnic w bonifikowaniu hurtowników wpłynęły w ujemny sposób na handel w branży żelaznej. Podobnie jak i w innych branżach towaru u przemysłowców dosyć, niema go ani hurtownik, ani kupiec, którzy, nie mogąc otrzymać towaru na dogodnych warunkach, wstrzymują się od zakupu tembardziej, że i siła nabywcza konsumentów spadła do minimum. Zjawisko, zresztą powszechne we wszystkich gałęziach wytwórczości, że brak pieniędzy i kredytu odczuwa silniej handel, niż przemysł, a przeto towar gromadzi się u przemysłowca, gdyż nie można umieścić go w całej rzeszy handlarzy i pośredników, którzy z kolei wstrzymują się od kupna z powodu zubożenia konsumenta i ciężkich warunków nabycia towaru na kredyt. W branży narzędzi rzemieślniczych, jak zwykle, miesiące styczeń i luty nie wykazują żadnego ruchu. Sklepy mają wielkie braki, ale nie zdradzają ochoty do ich uzupełnienia.

Upadłości w Warszawie.

Wydział Handlowy Sądu Okręgowego w Warszawie wyrokiem z dnia 10 b. m. ogłosił upadłość „Częstochowskiej Fabryki Wyrobów Stalowych Ostrych”, Sp. z o. o. Datę otwarcia upadłości ustalono na dzień 20 sierpnia 1925 r. Sędzią kom. masy upadł. mianowano sędz. handl. p. Wacł. Bruna, kuratorem zaś adw. Wł. Dziewałtowski-go-Gintowta. Wyrokowi nadano rygor natychmiastowej wykonalności.

O eksport wyrobów żelaznych.

Z miarodajnej strony dowiadujemy się, że pod presją opinii oraz wytworzonej obecnie sytuacji w hutnictwie, kierownice sfery tego przemysłu naradzają się nad kwestją eksportu wyrobów żelaznych. W tym celu odbywają się konferencje między przedstawicielami związków hutniczych staropolskiego i górnośląskiego. Niezależnie od tego poszczególne firmy czynią starania, aby wejść z powrotem na

rynek niemiecki. I tak podobno Huta Pokoju otworzyła w Gliwicach swe biuro sprzedaży, nie zważając na to, że stosunki handlowe z Niemcami dotąd nie ułożyły się jeszcze normalnie, gdyż brak traktatu handlowego. Dobrzeby było, aby syndykat żelazny na serio zajął się możliwościami eksportu również do innych państw.

Wybuch pieca w odlewni łódzkiej.

W ostatnią sobotę w godzinach pracy w odlewni spółki akcyjnej Miller i Seidel w Łodzi nastąpił katastrofalny wybuch pieca, t. zw. żeliwiarki. Eksplozja była tak silna, że w fabryce powypadały szyby. Na szczęście ofiar w ludziach nie było, bowiem na dwie minuty przed wybuchem 15-tu robotników zdołało zbiedz. Rozbity piec siłą wybuchu rozprysł się na odległość 20 metr., raniąc ciężko odłamkami żelaza i degły dwóch robotników tej fabryki, Urbaniaka i Wierzbickiego. Winę przypisują wypadkowi. Ogólna strata wynosi 25.000 zł.

Dziesięć milionów dolarów dla Polski.

Jak się dowiadujemy, rokowania między amerykańskim trustem Harrimana a rządem polskim o sprzedaż trustowi kopalni cynku Gieschego na Górnym Śląsku, są na ukończeniu. Zawarta umowa między rządem a trustem przewiduje pożyczkę dla Polski w kwocie 10 milionów dolarów, która to pożyczka przeznaczona będzie na rozbudowę cynkowni górnośląskich. W zamian za to rząd polski ma uzgodnić żądania trustu co do zwolnienia go od płacenia podatku majątkowego i całego szeregu świadczeń podatkowych i celnych. Odnośny projekt ustawy wpłynął już do Sejmu.

Wywóz węgla przez Gdańsk.

Ostatnio wzmógł się wywóz węgla przez Gdańsk. Dotychczasowy kontyngent miesięczny w ilości 135.000 tonn (w tem przez Gdynię 15.000 tonn) ma być zwiększony w bież. miesiącu o 30.000 tonn. Różnica ta poszłaby przez Gdańsk. Gdańsk jest formalnie zatkany węglem. Jeżeli ukończy się szybko montowanie kranów (dźwigów) elektrycznych w Polsce, to sytuacja dozna poprawy. Wysyłka węgla do Włoch (na poczet 500.000 tonn), już się rozpoczęła. Cena jednak jest b. niska i waha się od 8 do 9 franków szwajc. za tonnę loco wagon. Transporty węgla do Skandynawji uzyskują sh 14.6 do sh za tonnę f. o. b. Gdańsk. Unormowanie eksportu węgla jest niemożliwe, dopóki nie nastąpi ścisła współpraca między poszczególnymi koncernami.

Sprawy polsko-tureckie.

W min. Przem. i Handlu odbyła się konferencja ze współudziałem zainteresowanych sfer gospodarczych w sprawie bliższego nawiązania stosunków gospodarczych polsko-tureckich, a zwłaszcza w sprawie rozpatrzenia koncesji na utrzymanie składów konsygnacyjnych przy większych stacjach kolei żelaznej Natolijsko-Bagdadzkiej, którą Polska uzyskała. W wyniku obrad postanowiono wyłonić komitet organizacyjny Towarzystwa Eksploatacyjnego dla handlu z Turcją, który przedstawi wnioski co do udziału zainteresowanych firm p. Dyr. Gliwiciowi.

Zmiana cen na samochody Forda w Niemczech.

Jak donosi Ajencja Wschodnia, Ford Motor Co obniżyła ceny aut krytych w Niemczech o 20—25 dol., podnosząc jednocześnie cenę aut otwartych o 20—30 dol. na sztuce. Motywować to należy tem, że automobile Forda cieszą się coraz mniejszym popytem na kontynencie wskutek niezbyt wyszukanego i estetycznego wyglądu zewnętrznego, oraz takiej konstrukcji motoru i transmisji, która utrudnia po paru latach użytku montaż generalny. Klientela europejska doszła do przekonania, że lepiej wydać więcej na solidne i estetycznie zbudowane auto innych marek, niż nabywać skromne i słabe auta Forda, dostosowane wyłącznie do warunków w Ameryce, gdzie po 2-latach użytku auta te wyrzuca się na szmelc.

Sytuacja na niemieckim rynku cynkowym.

Na niemieckim rynku cynkowym popyt na blachy cynkowe w ostatnim czasie nieco zmalał. Obniżenie ceny blach zarówno przez przemysł, jak przez handel ożywienia nie wniosło. Mimo to huty większego ograniczenia ruchu nie zarządziły gdyż po rozpoczęciu z Polską wojny celnej, i po usunięciu w ten sposób współzawodnictwa zakładów polskich — całkowitego zapotrzebowania rynku wewnętrznego przy normalnym stanie rzeczy, huty niemieckie zaspakajają nie mogą. Dalszy rozwój koniunktur zależy w silnym stopniu od tegorocznego sezonu budowlanego. Duży wpływ — wedle zdania prasy niemieckiej — będzie miał też wynik układów handlowych z Rzplitą Polską. Od dnia 10 lutego r. b. obowiązuje w handlu cena blachy cynkowej dla Westfalji i Nadrenji — 100 m. za 100 kg. franco stacja wysyłająca wzgl. 101 m. f-co stacja odbiorcza.

Międzynarodowe rokowania przemysłu fabrykacji drutu.

„Journée industrielle“ donosi, że w Brukseli toczą się rokowania przedstawicieli przemysłu drutowego luksemburskiego, belgijskiego i niemieckiego, celem utworzenia międzynarod. syndykatu z przyłączeniem się do istniejącego już związku niemiecko-belgijskiego. Podkreślono, że dotąd przemysł drutowy opanowany był zupełnie przez Niemcy i Belgię. Syndykat ten miałby objąć także Francję i Anglię, oraz inne państwa europejskie.

Sprawa stworzenia własnego przemysłu żelaznego w Rumunji.

Rumuński Minister dla handlu i przemysłu, p. Constantinescu, oświadczył na zebraniu w wyższym Komitecie celnym Rumunji, iż rząd przywiązuje ogromną wagę do stworzenia narodowego przemysłu żelaznego, a to w celu, by na wypadek wojny. Rumunja była niezależną od dostaw zagranicznych. Potrzebna więc jest odpowiednia ochrona celna w zakresie wytworów hutniczych, która dziś bardzo słabo chroni wyrób żelaza i stali przed współzawodnictwem zagranicznym i przeto umożliwia napływ obcych towarów żelaznych i metalowych wogóle na rynek rumuński. Między innymi wytwórnia gwoździ w Aranyosgyos winna być rozbudowana tak, by po upływie najwyżej 3-ich lat mogła całkowicie zaspakajać potrzeby armii rumuńskiej. Jak slychać, już w czasie najbliższym mają być podwyższone stawki celne od drutu o 2 złf. t. j. od 100 kg. zaś dla żelaza na podkowy o 3—4 zł lej od 100 kg. Zarządzenia powyższe w pierwszej linii dotkną przemysł czesko-słowacki, po części też — niemiecki.

„Wadowicki Przemysł Druciany“

S-ka z ogr. odp. w Wadowicach

2555

Fabryka założona przez JÓZEFA GORECKIEGO z dawnej fabryki Krakowskiej wykonuje:

Druty kołczaste i gładkie surowe ocynkowane i galwanizowane. — Gwoździe budowlane i papowe. — Siatki do ogrodzeń. — Siatkowe skrzynie dla regulacji rzek, wkłady materacowe do łóżek i t. p.

Centralne Biuro WADOWICE (Małopolska)

Reprezentant na Wielkopolskę: Inż. Józef Gawlas, Poznań 3 Rudnicze.

I-a WĘGIEL GÓRNOŚLĄSKI

koks i brykiety oraz wapno

do nawozu dostarcza hurtownie po najniższych cenach

2553

Biuro Handlowe W. Fr. Święty, Mysłowice.

Fabryka porcelany i wyrobów ceramicznych w Ćmielowie, Spółka Akcyjna.

W dniu 15 lutego r. b. odbyło się w Warszawie, pod przewodnictwem p. Piotra Dąbkowskiego, Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów

Porządek dzienny zreferował Prezes Zarządu Inż. Gustaw Pelka, podając powody zmiany Statutu oraz ustąpienia z Rady pp: sen. Szarskiego, M. Bilińskiego, Lewakowskiego i dr. Z. Słuszkiewicza, podkreślając, że członkowie ci dali podwalinę i zapewniili rozwój Towarzystwa. Na miejsce ich kooptowano do Rady pp. Piotra Dąbkowskiego, Jana Odechowskiego, Kazimierza Majewskiego, Tomasza Surzyckiego i Tadeusza Sułowskiego, pozatem pozostali w Radzie pp: inż. Gustaw Pelka i Juliusz Karczewski.

Przeniesienie siedziby Spółki ze Lwowa do Warszawy, wywołało konieczność przystosowania Statutu opartego na systemie małopolskim, do statutów ogólnie przyjętych zwłaszcza w b. Królestwie. Dlatego Zarząd prosi zebranych o zatwierdzenie nowego statutu; z ważniejszych spraw wymieniamy, że skasowana będzie Rada, a pozostanie tylko Zarząd.

Walne Zgromadzenie jednomyślnie zatwierdziło wszystkie wnioski Zarządu, przyczem wyraziło gorące podziękowanie ustępującym członkom Zarządu za ich tyloletnią i owocną pracę dla Towarzystwa; pozatem upoważniło władzę T-wa do sprzedaży lub zamiany i nabycia nieruchomości. Należy zaznaczyć, że pomimo ogólnego przesilenia gospodarczego „Ćmielów” całkowicie wypełnia swe zobowiązania dzięki wydatnej pomocy zainteresowanych banków. A. W.

Zbyt i popyt oceną wartości i jakości fabrykatu.

Zdanie to zastosować można w zupełności do ulepszanego krajowego typu noża do krajania słomy na ściółkę, który niedawno dopiero ukazał się na rynku wewnętrznym pod nazwą „Ideal”, a śmiałym atakiem zdobywając uznanie fachowców i konsumentów, rolników, wypiera tegorodzaju mniej wartościowe i znacznie droższe fabrykaty obcokrajowe. Nóż „Ideal”, niezbędny w każdym gospodarstwie rolnem, produkuje masowo we własnych zakładach **Centrala Pługów Parowych**, T. z o. p., **Fabryka Maszyn w Poznaniu**, ul. Piotra Wawrzyniaka 28-30, a dzięki swym zaletom, przedewszystkiem zaś przystępnej cenie, w stosunkowo b. krótkim czasie znalazł rozpowszechnienie we wszystkich dzielnicach, torując sobie coraz szerszy zbyt. Nic przeto dziwnego, że wspomniana fabryka, przeszedłszy poza właściwym zakresem swej działalności produkcyjnej do wytwórczości specjalizowanej, mimo okresu ogólnego przesilenia i zastoju, znajduje pełne dla swych robotników zatrudnienie i miast niemal wszędzie spoprzeganą redukcji, rozszerza swoje warsztaty. Chlubny ten rozwój przedsiębiorstwa, jest główną zasługą obecnego współwłaściciela fabryki p. **Stefana Maligłowskiego**, byłego dyrektora firmy Nitsche i S-ka w Poznaniu, który nie szczędzi zabiegów, by zakłady swoje utrzymać w pełnym uruchomieniu. Zaznaczyć jeszcze należy, że **Centrala Pługów Parowych**, jak z brzmienia firmy wynika, dostarcza kompletne pługi parowe, przeprowadza orkę, wykonuje odlewy i części zapasowe oraz ma na składzie liny druciane do tychże pługów, przeprowadza remont każdego typu maszyn rolniczych w miejscu postoju i we własnych warsztatach, a prócz tego dostarcza po oryginalnych cenach wszelkie maszyny rolnicze. Rdzennie polską i rzetelną placówkę tę wytwórczo-handlową, polecamy zasłużonemu poparcu pp. interesentów.

Zapytania nadeszłe do działu informacyjnego Tow. Wydawniczego „KUPIEC” w Poznaniu

Do każdego zapytania prosimy dołączyć 50 gr. Wszystkim interesentom odpowiadamy listownie często po kilka razy.

Nr. 1080. Która fabryka wyrabia baterie suche do latarek kieszonkowych, marki Lehuta — złota 9.

Nr. 1081. Która fabryka w Polsce wyrabia skrzypce, i futerały twarde do skrzypiec.

Nr. 1087. Która firma sprzedaje cegielki fasowane z lekkiej gliny krzemionkowej i podjęłaby się wykonywania modeli wedle wzorów.

Nr. 1095. Która firma krajowa wyrabia pudełka żelatynowe.

Nr. 1107. Gdzie można nabyć przepisy do robienia kadjideł.

Nr. 1109. Która firma dostarcza maszyny do wyrobu gwiazdek wojskowych oraz wężyków oficerskich.

Nr. 1110. Która fabryka wyrabia irygatory blaszane.

Nr. 1111. Która firma w Polsce dostarcza narzędzia garbarskie.

Nr. 1112. Kto sprzedaje używany bęben do garbowania skóry (Walkfasser).

Nr. 1113. Która fabryka wyrabia płaszcze gumowe i damskie.

Nr. 1114. Czy jest wytwórnia względnie hurtownia, dostarczająca grę „Domino”.

Nr. 1115. Gdzie można nabyć klocki drewniane do składania dla dzieci. Uprasza się o wskazanie źródła zakupu.

Nr. 1116. Huśtawek pokojowych na sznurach, które zawieszają się we futrynach.

Nr. 1118. Która fabryka względnie hurtownia może dostarczyć książki z obrazkami dla małych dzieci.

Nr. 1120. Kto wyrabia odkładnie do pługów (Schaare und Streichbretter für Pflüge).

Nr. 1122. Kto może dostarczyć każdą ilość szpagatu wszelkiego rodzaju.

Nr. 1124. Która fabryka wyrabia noże do sztanowania, podeszew lub obcasów.

Nr. 1125. Która firma w Polsce może dostarczyć skombinowaną maszynę do frezowania, czyszczania obuwia i polerowania spodków.

Nr. 1127. Która firma krajowa wyrabia hegary irygatorowe, szklane i blaszane.

Nr. 1128. Gdzie można nabyć maszynki do smarowania i nawijania rolek lepu na muchy.

Nr. 1129. Kto dostarcza pół kilowe puszki do froteru z napisem.

Nr. 1131. Która firma wyrabia odbijanki reklamowe do odciągania na maszynach rolniczych.

1133. Która fabryka może dostarczyć nakrywki metalowe do tygielków brylantyny w wykonaniu zwykłym i wytwornym.

Nr. 1134. Która fabryka lub hurtownia może dostarczyć irygatory emaljowane.

Drabiny domowe

(System Herkulesa)

**Solidne wykonanie!
Mocno stojące!**

C. Koffer, Poznań

ul. Wenecjańska 7.

Telef. 3989.

2232

Dzierżawy, zastępstwa, personal, sprzedaże itd.

Cegielnia

do sprzedania w okolicach Warszawy, k. klm. od miasta pow. przy kolejce z bocznica na plac cegielni. Piec zwyczajny. Bogate pokłady pierwszorzędnej gliny bez margla. Roczna produkcja do miliona cegieł, 2 szopy i narzędzia w komplecie. Dom mieszkalny murowany z przebudówkami. Teren 5 1/2 morga. Zbyt cegły zapewniony. Cena do umowy. Oddzielna księga hipoteczna w Warszawie, bez obciążeń. — Wiadomość: **Adwokat A. Czernski, ul. Ordynacka 5, tel. 210-02, w godz. 6-8 wiecz.** 983

Odlewnia

kompletnie urządzona, warsztaty mechaniczne poruszane siłą wodną — tuż przy stacji kolejowej, do **wydzierżawienia** zaraz na przystępnych warunkach. Zgłoszenia: **Tartak Wołów, poczta Stąporków, powiat Konecki — administracja dóbr.** 985

Odlewnia żelaza i metali w Stanisławowie korzystnie do sprzedania. Korzystne warunki spłaty. Zgłoszenia poważnych reflektantów pod „Fabryka” **księgarnia Hasklera, Stanisławów.** 982

SPECJALISTA

na palniki do lamp kwarcowych

znajdzie natychmiastowe dobre stanowisko w znanej warszawskiej firmie.

Zgłoszenia do administr. „Rynku Metalowego i Maszyn” pod nr. 2389.

Podróżujący

na wyroby blaszane dobrze wprowadzony w Poznańskim natychmiast potrzebny. Zgłoszenia pod nr. **2564** do adm. „Rynku Metalowego i Maszynowego”.

Uwagze fabryk

którym zależy na nowoczesnej organizacji fabrykacji.

Długoletni kierownik i organizator różnych fabryk w Niemczech, specjalista w fabrykacji motorów spalinowych, zwyczajnych i rotacyjnych (dla samolotów), maszyn parowych, kotłów, maszyn dla fabrykacji gumy, aparatów, narzędzi warsztatowych, jak również broni palnej, lekkiej i ciężkiej (dział), zmienia dotychczasowe stanowisko. Władza język. polskim i niemieckim w słowie i piśmie. Łaskawe oferty pod „Nr. 623” do Powszechnego Biura Ogłoszeń, Warszawa, ul. Fredry nr. 4. 758

Trzywalcówkę

stałową do tarcia farb lub innych celów sprzedam za bezcen **Warszawa, Marszałkowska 15a; pracownia cukiernicza**

A p a r a t

„Regina”, całkowite urządzenie do wód mineralnych sprzedam. **Trąbcewski, Poznań, Szamarzewskiego 26.** Ogł. dać: Głogowska 106. 988

Mam na sprzedaż

jednokonną maszynę do młócenia zboża (Reinigungsmaschine) kultywator, 2 pługi i bronę. **W. Patocki, Polsk. Gronowo.** 989

Motor elektryczny

trzykonny 440 Volt nowy 735 zł i inne bardzo korzystnie na sprzedaż. „**Franpol**” **Poznań, Grobla 27.** 816

Fabryka

wyrobów emaljowych i tłoczenia blachy na Górnym Śląsku na sprzedaż. Zgłoszenia **Hunger, Poznań, ul. Kraszewskiego nr. 11.** 989

Samochód Piccolo

2 osobowy, opony jak nowe, za 700 zł. motocykl Wanderer 1 1/2 P. H. opony dobre za 300 zaraz na sprzedaż. **Aug. Meler, zegarmistrz, Rogoźno (Wlkp).** 817

Motor gazowy

3 konny w dobrym stanie tanio byle zaraz sprzeda **Wygralak Chelmża, Tumska 15.** 818

Lokomotywka benzynowa

Daimler 6 HP i także motopompa 4 HP tanio do sprzedania. **Cegielnia „Dyontzy”, Wołomin, telefon 34-96.** 819

Radjoodbiorniki

trzylampowe solidnie wykonane, cena 180 złotych poleca wytwórnia „**Stero-Radjo**”, **Warszawa, Sienna 30-40.** 820

Sprzedam

mocną wialnię, parokonny maneż i 2 pługi, wszystko w dobrym stanie. 821

Meller, Gąsiorów p. Morzeszczyn.

„STEYR”

sześciocylindrowy, sześciuosobowy, mało używany, w bardzo dobrym stanie, do sprzedania. Wiadomość: **Warszawa, Matejki 5. Garaż.** 822

Motor elektryczny

A. E. G. 5-konny, 220 Volt na sprzedaż tanio. **Masłowski, Poznań, Grunwaldzka 5.** 823

Autobus osobowy

gotowy do jazdy i **ciężarowy samochód** 3-tonowy ko- rzystnie do sprzedania. **Pięprz, Poznań, Al. Marcinkowskiego 6.** 834

Tanio angielski

parowy garnitur do młócenia, lokomobila „Ran-somesa”, młockarnia „Garetta”, — 4-kołowy elewator do słomy i śrutownik „Rapida”. 835

wraz z kompletnymi pasami, liwarkiem i półbeczki oliwy cylindrowej z powodu zmiany majątku na sprzedaż. Zgłoszenia do **Stępniak, Robakowo, pow. Śrem, tel. Gądk 9.**

Winde (wciąg)

sprzeda **Wielkopolska Hartownia Szkła, Poznań, Półwiejska 9. Tel. 55-59.** 836

Motocykl angielski

3 1/2 konny, zgóry sterowane wentyle, prawie nowy, posiada elektryczne światło, tachometr, lusterko, zegarek i tylnie siedło, do oddania za gotówkę 2000 zł. **Kalinowski, Poznań, Wrocławska 9, skład cygar.** 837

AUTOBUS

na 14 osób, z powodu wyjazdu okazjnie do sprzedania. **Brecia Ładyńscy, Warszawa, Czerniakowska 194.** 838

LOKOMOBILA 25 K.

mało używana, tanio sprzedam.

Warszawa, Leszno 114. Tomczak.

2556

APARAT

kociołki do fabrykacji wody selterskiej, także aparat automatyczny, aparat 6 cio rzędowy do odciągania na sprzedaż. **A. Mazur, Skoki, pow. Wągrowiec.** 744

Samochód

3 ton. amerykański, drugi autobus 10 osobowy marki niem. zaraz do sprzedania. Wiad.: Warszawa, Dobra 86; Spółka kowali.

Do sprzedania w lasach podwarszawskich

tartak dwugatrowy.

Informacji udziela Wydział Powiatowy w Sochaczewie. Termin składania ofert upływa w dniu 6-go marca 1926 roku o godz. 12-tej. 2575

KUPNA

Introligatorską małą maszynę

do złoceń kupię w dobrym stanie. **Zagórski, Lwów, Pl. Gołuchowski 7.** 745

Kupię kompletne urządzenie mechaniczne

do wyrobu marmelady owocowej, na przerób 1000 centn. podczas kampanji. Oferty przysyłać: **Ozlebło, Bydgoszcz, Zacisze 5** 746

DOMY W BERLINIE

czynszowe, kupuje i prosi o możliwie dokładne informacje **Oskar Treder, Berlin, Passauerstr. 38.** 747

Większe partie doborowych, prosto obrobionych

klepek dębowych, pozatem drzewa dębow. kraglakowego

grubości od 30 cm. wzwyż, b. gładkie pnie, jak również lipowego i grabowego drzewa kraglakowego tylko pierwszorzędnej jakości kupuje za gotówkę przy odbiorze

HEINRICH KUNSTLER, Holzindustrie, Breclav
Czechosłowacja. 748

MOTOR

używany, dwukonny kupię. **B. Leitgeber, Poznań, plac Wolności nr. 18, skład.** 749

Kupię wagon drutu kolczastego

pocynkowanego lub czarnego w rolach. Zapłata gotówką **Toruń, skrzynka pocztowa 80.** 750

Belki 3-4 kl. $2\frac{1}{2} \times 6 \times 6\frac{1}{2} \times 7$

kupuje stale w większych partiach **H. PECYNER, Poznań, Hotel Britania, pokój 38.** Pośrednicy wykluczeni. 751

Cynk, ołów,

wszelkie metale, płaci dobre ceny **Gruszczyński, Poznań, Gąsiorowskich 3.** 752

MASZYNA PAROWA leżąca jednocylindrowa wentylowa 125 H. P. 160 obrotów, w najlepszym stanie do odstąpienia. „Ingim“, dawn. „Jętkiewicz i Mikulski“, **Warszawa, Bracka 13-** 789

Rury drenarskie

4—16 cm średnicy, ma do oddania **Otto Kropf, parowa cegielnia, Kowalewice p. Pleszew (Dworzec).**

FIAT półciężarowy

półtora-tonnowy, ostatni model w bardzo dobrym stanie okazyjnie do sprzedania. Obejrzeć można i informacje **M. Olaszewski, Warszawa, Jerozolimska 70 m. 6.** 742

Silniki elektryczne

prądu trójfazowego od 15 K.M. do 350 K.M. volt 120/210—220/380—500 i 3000 wprost ze składu i na dogodnych warunkach sprzedaje **Komisja Rewindykacyjna przy Głównym Urzędzie Likwidacyjnym Warszawa, ul. Foksal 3.** 788

Fabrykacja rur i kolanek

do płecy hurtownie i detalicznie na sprzedaż. **J. Mikut, Poznań, Grunwaldzka nr. 25.** 740

Do sprzedania pytel płaski Prokopa 3-działowy nowy; filter 8-rękawowy i wentylator.

Zarząd dóbr Brzeźnica.

Płyty akumulatorowe i szlam

Bielawski, Poznań, Bukowska 33. Telef. 6418 2571 kupuje

ZGRUBIARKE

(Stauchmaschine) kupię za gotówkę. **Kowalewski, Marcinia, Poznań, Staszica 3. Tel. 68-94.** 753

PRASY

do słomy wiążącej drutem kwadratowe bale, lekki model, możliwość Schulza, poszukuje kupna. **Paweł Seler, Poznań, Przemysłowa 23.** 754

Rewolwerówkę półautomat, tokarnię, szlifierkę — małokalibrowe kupimy. Oferty pod „A. K.“, Warszawa, **Kurjer, Marżałowska 108.** 755

150 worków

jutowych, używanych do gipsu, zakupi „Materiał Budowlany“ **Tow. Akc. Poznań, Sew. Mielżyńskiego 23.** 756

20—30.000 m³ kłoców sosnowych

od 20 cm. grub. w cięższym końcu lub odpowiedni drzewostan kupi **J. Słofiński i S-ka, Lwów, pl. Marjański 4.** 757

Poszukuje się kupna używanych **I-dwuteowców** dalej 18-ki lub 20-ki, dalej

żelaznych progów kolejowych

Brunon Riedel, Chojnice. 676

POTRZEBNY

stół do ucinania cegły

(na blachę i wodę nie na rolki) t. zw. **Abschneidetisch** w dobrym stanie, oraz 6 wózków wywrotek 500 m/m 6 wózków piętrowych do odwożenia surówki, cegły i 6 do przywożenia suchej surówki. Szerokość toru 500 m/m. Zgłoszenia: **I. Polskie Tow. Kapieli Morskich Gdynia.** 2574,

Dział budowlany i drzewny

Cokolwiek o ruchu budowlanym w Hiszpanji.

Przy końcu grudnia roku ubiegłego odbył się w Barcelonie Kongres Międzynarodowego Związku Własności Nieruchomej.

Na zjazd ten przybyły liczne delegacje zagraniczne, nie wymieniając już o wielkiej ilości reprezentantów miast Hiszpanji. Obrady Kongresu dobitnie świadczyły o **potędze i bogactwie organizacji hiszpańskiej własności miejskiej**, jak niemniej o zrozumieniu doniosłości sprawy mieszkaniowej i o troskliwej opiece, jakiej własność ta doznaje od rządu. W związku z tą uroczystością poświęcono wspinały gmach, wzniesiony ostatnio przez barcelońską Izbę Własności Miejskiej, poczem dopiero przystąpiono do obradów.

Prezydium Kongresu tworzyli: prezes honorowy, minister Aunos, prezesi: Piotr Larmeroux, francuz, prezes Międzynarodowego Związku Własności Miejskiej, p. Jan Pich, prezes Izby Własności Nieruchomej w Barcelonie i p. Luis de la Pona, prezes Izby w Madrycie, na wiceprezesów powołano 5 przedstawicieli delegacji cudzoziemskich, wśród nich **Adam hr. Zamoyski**.

Na wstępie minister Aunos, stwierdził, że **prawo własności jest podstawą rozwoju ekonomicznego**, mówił o usiłowaniach rządu hiszpańskiego w kierunku zwiększenia liczby tanich domów, a tem samem udostępnienia posiadania własnych siedzib jaknajszerszym warstwom ludności. Następnie przemawiali goście zagraniczni, między innymi hr. Zamoyski, który podkreślił podobieństwo roli Polski i Hiszpanji na dwóch krańcach Europy, broniących cywilizacji chrześcijańskiej. Zebrani dziękowali za to przemówienie donośnymi okrzykami: „viva Polonia”.

Prace Kongresu podzielono między 4 komisje, gdzie opracowywane były poszczególne referaty. W imieniu polskiej własności miejskiej zgłosiła swą pracę p. E. Peplowska, poruszając **zagadnienie ruchu budowlanego i kryzysu mieszkaniowego w Polsce**. Referat ten wzbudził duże zainteresowanie, ale skonstatowano, że kapitały zagraniczne dopiero wtedy zainteresują się polskim przemysłem budowlanym, **kiedy zostaną zniesione ustawy, ograniczające prawa właścicieli domów w Polsce**.

Kongres stwierdził, że jedyny skuteczny środek przeciwdziałania niedomaganiom społecznym i gospodarczym stanowi rozwój ruchu budowlanego, którego niezbędnym warunkiem jest zniesienie praw wyjątkowych, ograniczających własność miejską. Z szeregu innych rezolucyj wymieniony twierdzenie, nietykalność własności, a szczególnie własności miejskiej jest niezbędna dla utrzymania równowagi ekonomicznej i socjalnej.

Co słyhać w lasach państwowych?

Wskutek ogólnego zastoju gospodarczego popyt na drzewo jest mniejszy niż w roku ub. Większe licytacje w lasach państwowych nie dają spodziewanych wyników. Trudności płatnicze, w jakich znajduje się przemysł i eksport drzewny, zmuszają departament leśny do ciągłego prolongowania należności za drzewo. Pomimo upływu ostatecznego terminu kredytu, wynoszącego 9 miesięcy, liczne

firmy starają się o dalszą prolongatę. Obecnie **dyrekcjom lasów państwowych w był. dzielnicy pruskiej należy się od odbiorców drzewa przeszło 21 milionów złotych**, natomiast zaległości w pozostałych dyrekcjach leśnych wynoszą 7 000 000 złotych. Jak widać z tego, najwięcej zalega przemysł drzewny poznański i pomorski, który wskutek zamknięcia granicy niemieckiej znalazł się naprawdę w ciężkich warunkach.

Sprawa eksploatacji Puszczy Białowieskiej nie może doczekać się ostatecznego rozwiązania. Po wycofaniu się p. James Caldera ze spółki angielskiej, eksploatującej puszcę, większość udziałów i kierownictwo objął p. Theniers, który zwrócił się obecnie do Min. Rolnictwa z prośbą o przedłużenie kontraktu, zobowiązując się pobudować wzamian zakłady obróbki drzewa. Ministerstwo Rolnictwa uzależniło ewentualną zgodę na prolongatę — od punktualnego wpłacenia przez p. Theniers sumy 77 469 £ z tytułu przypadającej raty. Kwotę tę zgadza się przyjąć Min. Rolnictwa w postaci weksli, akceptowanych przez Min. Skarbu. Zaznaczyć należy, że przedostatnią ratę wpłacił p. Theniers w grudniu r. ub. w wysokości 28 000 £, z czego 5 000 £ gotówką, a resztę weksłami.

Co do Jewelowskiego, to ten wywiązuje się z umowy **stosunkowo najlepiej i wpłaca regularnie przypadające raty**. Firma Naftal z Kłajpedy, która zakupiła w swoim czasie 100 000 mp. papierówki, również nie zalega w wpłaceniu rat i zabiera w normalnych terminach materiał, wyrabiany przez zarząd leśny. Pozostałe firmy zagraniczne, jako posiadające mniejsze eksploatacje, nie odgrywają większej roli. Co do p. Theniersa, to zaznaczyć należy, że Min. Rolnictwa gotowe jest rozwiązać umowę, w razie niepunktualnego wpłacenia rat. **A. W.**

Udział Polski w Międzynarodowym Kongresie Leśnym w Rzymie.

Jak donosi Agencja Wschodnia, w dniu 16 b. m. odbyło się trzecie posiedzenie komitetu, przygotowującego wystąpienie Polski na Międzynarodowym Kongresie Leśnym w Rzymie, poświęcone rozpatrzeniu zgłoszonych na Kongres referatów. Z nadesłanych prac, zakwalifikowano **13 jako nadających się do wykorzystania na Kongresie**, w tem 8 jako referaty dyskusyjne i 5 jako komunikaty, przeznaczone do opublikowania w aktach Kongresu. Oprócz tego wypada zaznaczyć, że Min. Rol. i Dóbr Państw. wystąpi z propagandowo-informacyjną broszurą o lasach i leśnictwie Polski, opartą na najnowszych danych statystycznych i bogato lustrowaną zdjęciami z lasów polskich. — W dalszym ciągu posiedzenia wysłuchano wadomości o pracach nad organizacją Kongresu w Rzymie, o warunkach uczestnictwa oraz udzielono kilka subwencji na wyjazd na Kongres z funduszu, otrzymanego na ten cel z Ministerstwa R. i D. P. Zgłoszone i przyjęte przez komitet **referaty polskie odznaczają się wysokim poziomem, zarówno co do doboru tematów jak i ich opracowania**, oraz wysuwają Polskę na jedno z produkujących stanowisk w dotychczasowych pracach nad zorganizowaniem Kongresu. Bliższych informacji udziela Komitet dla Spraw Międzynarodowego Kongresu Leśnego w Rzymie, Warszawa, Senatorska 15.

Polskie drzewo do budowy samolotów.

Jak wiadomo, jednym z podstawowych materiałów, niezbędnych dla fabrykacji samolotów — jest drzewo, szczególnie tak zwane gatunki iglaste, jak: świerk, sosna i t. d. Ponieważ na wykonanie jednego samolotu podać trzeba obróbce około 10 metrów sześciennych drzewa, przy obecnej nieznacznej chociażby jeszcze produkcji fabryk krajowych, zapotrzebowanie nasze w tym kierunku wynosi około 4 000 metrów³ rocznie.

Przy badaniach wytrzymałości w laboratorjach aerodynamicznych największą wartościowość gatunkową wykazała sosna amerykańska. To też przez szereg lat Ameryka zaopatrywała w drzewo większość wytwórni samolotów w Europie, wśród których niepoślednie miejsce zajmować ostatnio zaczęły i fabryki polskie.

Badania, jakie przez szereg lat były prowadzone nad drzewem, pochodzącym z różnych stron Polski, dawały wyniki niezadawalające i dopiero ostatnimi czasy Podlaska wytwórnia samolotów, badając sosnę z puszczy Różańskiej, stwierdziła, że jej gatunkowość przewyższa znacznie sosnę amerykańską. Należy więc dążyć do tego, aby te bogactwa naturalne jaknajmniej wykorzystywać.

Z rynku materiałów budowlanych i drzewa.

MATERIAŁY BUDOWLANE.

Warszawa, 22. 2. (A. W.). Za 1000 szt. cegły dobrej wypalanej fr. plac budowl. 75—85 zł, wapno za 1 tonę fr. wagon st. Warszawa. niegaszone 35,80 zł, lasowane 35 zł.

Bielsko, 20. 2. (A. W.). Cement 7,50, gips sztukatorski 6,50, za 100 kg. drzewo ciesielskie 70 zł, deski 56 zł. za 1 m³, cegła zwyczajna 53 za 1000 szt., ogniotrwała 50 za 1000 szt., wapno palone 3 za 100 kg, papa 8 zł. za 10 m², smoła dachowa 18 zł za 100 kg, dachówki 150 zł za 1000 szt. szkło lagrowe 2 mm grube 8 zł za m², klej stolarski 165 zł, pokost 225 zł za 100 kg.

DRZEWO.

Bydgoszcz, 22. 2. (A. W.). Urzędowa cedula giełdy drzewnej w Bydgoszczy z dn. 18 b. m.; na giełdzie drzewnej płacono za m³: za angielskie bale świerkowe i jodłowe bez III kl. franco wagon Gdańsk 351 zł za standard, za takie sosnowe u/s dost. j. w. 324 zł za standart, za osikowe kłoc zapalczone średn. w czubie od 25 cm wzwyż franco wagon st. załad. 36—39,60 zł, za kłoc dębowe twarde średn. od 50 cm. wzwyż, franco wagon okol. Kowla żądano 68 zł, za olszowe kłoc fornierowe franco wagon paritet Kielce w żądaniu 45 zł, za podkłady dębowe I i II kl., franco wagon Gdańsk lub gran. — pol.-niemcka, z term. dostawy w ciągu 9 — 10 mies. żądano 8,10 zł za szt., za sosnowe słupy telegraficzne świeżego cięcia 9, 10, 11, 12 m dług. obwodu w czubie 40/44 i 42/46 cm., franco wagon Gdańsk płacono 36 zł. W zaofiarowaniu: kłoc jesionowe (alejowe), kłoc olszowe. W poszukiwaniu: bale bukowe suche 2" — 4" grub., kopalniaki, papierówka świerkowa, sosnowe kłoc odziomkowe na eksport.

Warszawa, 22. 2. (A. W.). Przy stałych obrotach i ruchu dość dużym notowano drzewo opałowe za 1 tonę fr. skład: drzewo piekarskie I gat. 31 zł, dębowe 29 zł, brzoźowe 26 zł, drzewo drobno rąbane 48 zł.

Lwów, 22. 2. (A. W.). Ceny drzewa opałowego za 10.000 kg. Drzewo przeschnięte bukowe, grabowe i jawor 185 zł, sosnowe 160, jodłowe i świerkowe 130.

Tarnów, 20. 2. (A. W.). Ostatnio wysłano znów kilka większych partij drzewa na Węgry. Uzyskano następujące ceny w kor. cz. za 1 m³ franco wagon granica węgierska; świerk tarty niesortowany 560, budulec świerkowy 370, — jodłowy 340.

Przetargi i licytacje

— **Przetarg na dostawę materiałów technicznych.** Dowództwo KOP. Warszawa N. Świat 69 odda w drodze nieograniczonego przetargu dostawę: 1) niżej wymienionych materiałów technicznych: drut żel.-ocynk. średn. 3 mm. linjowy 75.000 kg; drut żel.-ocynk. średn. 2 mm. linjowy 48.000 kg., drut żel.-ocynk. średn. 1 i pół mm. wiązałkowy 3.000 kg., haki żel. Nr. 2, haki Nr. 3, izolatory Nr. 2, izolatory Nr. 3, ogniwa komplety do budowy. Wszelkie informacje o ilościach oraz warunkach technicznych wyżej wymienionych materiałów technicznych udziela codziennie w d-twie KOP. referent łączności d-twa KOP. pokój Nr. 9. Dopuszczalne jest składanie ofert na część materiałów. Oferty na dostawę należy udokumentować zakopertowaną z napisem „Oferta na dostawę materiałów technicznych“ muszą wpłynąć do D-twa KOP. do godz. 9 dnia 2. III. 1925 r. w którym to terminie rozpocznie się rozprawa ofertowa. Wymagane jest: 1) złożenie oferty wg. urzędowego wzoru, 2) podanie ceny na materiał w złotych, 3) dołączenie do oferty: a) dowodu złożenia wadium w wysokości 3 proc. oferowanej ceny.

— **Przetarg publiczny na wyroby żelazne.** Urząd Celny na dworcu w Grudziądzu podaje do publicznej wiadomości, że dnia 4 marca 1926 r., o godzinie 10-ej sprzedawać będzie w drodze publicznego przetargu w magazynie celnym przy ekspedycji towarowej: 1. 2 skrzynie wyroby żelazne (haki), cechy St. 1—2, wagi brutto 145 kg, netto 130 kg, odbiorca W. Zwoliński w Grudziądzu, cena wywołania 75,20 zł; 2. 1 skrzynia wyroby z żelaza, cechy A. G. T. 7523 wagi brutto 115 kg. netto 80,75 kg, odbiorca F. Korzeniewski w Grudziądzu, cena wywołania 585,55 zł; 3. 3 skrzynie wyroby z blachy żelaznej (kółka do obuwia), cechy A. B. 28407/2—4, wagi brutto 167 kg, netto 124,7 kg, nadeszłych z zagranicy pod adresem R. Schimmelfennig w Grudziądzu, cena wywołania 367,85 zł; oraz 8 koli kabli elektrycznych i 5 skrzyń elektr. materiału instalacyjnego cechy S. S. K. 65 Z. A. Abrut 1—2 78 K. A. Abrut 1—3 S. S. M. 8035 M. V. S./3 S. S. K. 65 Z. A. Abrut/3 66 Z. A. Abrut S. S. C. Dzg. K. 5302/1. 10. 20. 30. 31, wagi brutto 2973,9 kg, netto 2359,1 kg cena wywołania 5,087,30 zł. W razie niesprzedania towarów w dniu 4 marca br., odbędzie się druga licytacja dn. 19 marca br. o godz. 10 rano.

— **Ogłoszenie przetargu.** Dyrekcja Kolei Państwowych w Krakowie ogłasza przetarg na dostawę w r. 1926 materiałów drzewnych tartych, warstwowanych, specjalnych wymiarów. Szczegółową specyfikację zapotrzebowanych materiałów i warunki techniczne wydaje lub przesyła Wydział Zasobów Dyrekcji Kolei Państwowych na żądanie, za nadesłaniem znaczków pocztowych. Termin składania ofert i wadium upływa 1 marca 1926 o godzinie 12-tej.

— **Sprzedaż łomu, żelaza itp.** Kierownictwo Centralnych Zakładów Lotniczych ogłasza przetarg na sprzedaż łomu, odpadków aluminium, duraluminium, mosiądzu, miedzi, żelaza i stali, brezentu, odpadków gum (opony i dętki) oraz silników. Przetarg ofertowy odbędzie się w dniu 23. III. 1926 r. w magazynie „Sortownia“ hangar Nr. 23 przy ul. Topolowej, o godz. 10 rano. Oferty należy ostatecznie z załączeniem kwitu na złożone wadium w Kasie Skarbowej w wysokości 10 proc. oferowanej sumy, należy przedkładać w zalakowanych kopertach w podanym terminie, na ręce ppłk. Sarnowskiego K. C. Z. L. W ofertach należy podać cenę jednostkową za 1-en kg. łomu każdego gatunku. Przeznaczone na sprzedaż przedmioty znajdują się w magazynie „Sortownia“, gdzie można je oglądać w czasie od 17 do 23 marca 26 r. między godz. 9 — 11 tamże udzielane będą bliższe szczegóły o warunkach sprzedaży.

Wytwórnia wyrobów platero-
wanych posrebrzanych

„STYLPLATER”

SIEDLCE (PODL.) KILIŃSKIEGO 27 (DOM
WŁASNY)
(SKRZYŃKA POCZTOWA 51)

Pełny komplet nakrycia stołowego na 6 osób,
podwójnie srebrzony, z gwarancją za trwałość
srebrzenia w stylu: „Ludwika XVI”, „Empire”
lub fason gładki: 6 łyżek stoł., 6 noży stoł.,
6 widelcy stoł. i 6 łyż. do herbaty. Cena zł 54,90
911

Premja bezpłatna:

Do każdego kompletu: 6 łyżek do kawy, 2 szu-
felki połączane, 1 wid. do cytryny.

Wysyła się za pobraniem poczt. bez zadatku.

Kogo interesują
towary niemieckie?

3562

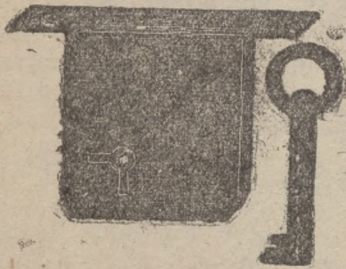
niechaj czyta właściwe w swym
zakresie niemieckie czasopismo eksportowe

„Der Export - Grossist”
Pössneck (Niemcy).

Tam znajdzie każdy najko-
rzystniejsze źródło zakupu
i dostawy towarów wszel-
kiego rodzaju i gatunku. Pro-
simy zażądać bezpłatnej prze-
syłki numerów na okaz!

2570

ZAMKI I OKUCIA

**BUDOWLANE
I MEBLOWE**

wykonuje

TORUŃSKA

FABRYKA ZAMKÓW J. Broda

TORUŃ, UL. KOSZAROWA 11-13. TELEFON 1441

Adres telegraficzny: „BRODABIURO” 42

!! Blacha miedziana !!

Konieczpolska Walcownia Miedzi w Konieczpolu
Stacja Drogi Żelaznej Częstochowa-Kielce 2555

produkuje blachę miedzianą dowolnych wymiarów i grubo-
ści, dna okrągłe i pręty miedziane. Nabywa starą miedź.

OGŁOSZENIA

w „Rynku Metalowym i Ma-
szynowym” odnoszą nieza-
wodny skutek.

„Der Eisenhändler”

Otto Hoffmann Wydawnictwo w Bunzlau na Śląsku.

Znane najlepsze i ulubione pismo
fachowe dla branży żelaza, towa-
rów żelaznych, narzędzi, sprzętów
domowych i kuchennych oraz han-
dlu maszyn itp. Najlepszy infor-
mator źródeł zakupu i organ ogło-
szeniowy dla wymienionych branż.

Wychodzi od 30-tu lat i dwa razy w tygodniu.

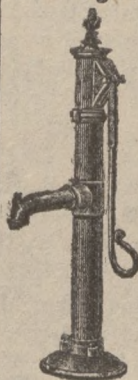
Abonować można z przesyłką włącznie za 13.50 zł. kwartalnie
w admin. „Rynku Metal. i Masz.” w Poznaniu, Wielka 10. Telef. 2277.

Kalendarze „Eisenhändler” jeszcze na składzie, 1 egz. kosztuje 9,— mkn
(płatne w złotych polskich po kursie dnia) i kosztą polecanej przesyłki.

Fabryka pomp i budowa studzien

Henryk Lund

Bydgoszcz, ul. Sobieskiego 6. Tel. 249.
1272) Rok założ. 1882.

Studnie wiercone do każdej głębokości.
Wielki skład części zapasowych, rur
oraz pomp wszelkiego rodzaju.

Reparacja szybka; monterzy stale do
dyspozycji.

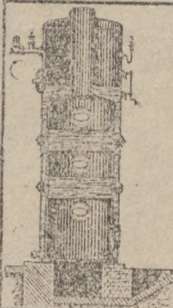
H. KOETZ NAST.

TOW. AKC.

**FABRYKA KOTŁÓW
PAROWYCH**

BUDOWA MASZYN I ODLEWNIA ŻELAZA
MIKOŁÓW, GORN. ŚLĄSK.

URZĄDZENIA
DLA BROWARÓW I
GORZELNI.
OKOŁO 500 PRACOWNIKÓW

GALICYJSKA FABRYKA LAMP

Inż. Jana Baranieckiego w Przemyślu

2540

poleca:

lampy ścienne, lustrowe, wiszące
latarki i puszki patentowe na lakier.

ZAWIASY TAŚMOWE

do mebli i fortepianów wyrabia 2572

Mechaniczna Fabryka Wyrobów Metalowych
A. Suwalski, Poznań, Niegolewskich 6.

Z rynku metalowego i węgla

METALE.

Warszawa, 22. 2. (A. W.). Ceny odlewów z metali półszlachetnych trzymają się narazie bez zmian. Wskutek braku gotówki fabryki żądają pokrycia transakcyj gotówką obniżając odpowiednio cenniki. Notowano za 1 kg. loco fabryka (za gotówkę): armatura brązowa 4.20 zł, mosiężna 3.40 zł, fosfor-brązowa 4.66 zł, odlewy z mosiądzu galanteryjnego 5.00 zł; ceny podano bez opakowania.

Warszawa, 20. 2. (A. W.). Na rynku metalurgicznym ceny wykazują pewne ustalenie się, o ile nie zajdą zmiany kursów walut zagr., można przewidywać dalsze unormowanie się stosunków. Wiele przemysłów uzależnia swoje cenniki od ceny surowki metal. kraj. Surowkę czeską obniżono w cenie o 9 zł na tonnie, ponieważ stała cena była kalkulowana w czasie spadku złotego. Notowano za 1 tonnę fr. wag. st. załad.: surowka odlewnicza Witkowska Nr. 1 (ocelona) 192 zł, „Częstochowa“ Nr. 0 190 zł, Nr. 1 — 180, Nr. 2—170, Nr. 3 martyn. 160 zł, loco huta „Stąporków“ Nr. 0 190, — Nr. 1 — 180, Nr. 2 — 170, Nr. 3 — 160, bednarka gorąco walcowana 310, żelazo handl. krajowe 260, walcówka drut okrągły od 5½—13 mm lub kwadr. od 5¼ do 8 mm 330, blacha gruba ponad 5 mm 355, cienka do 5 mm 385 zł.

Nowy-Bytom, 22. 2. (A. W.). Surowka odlewnicza Huty Pokoju Nr. 1 (Friedenshütte P. G. S. — reprezentacja S. A. Józef Wdowiński w Warszawie) cena za tonnę 180 zł. loco stacja Nowy-Bytom.

Berlin, 20. 2. (A. W.). Urz. not. w Mn za kg. Miedź elektrolityczna, dostawa zaraz, cif Hamburg, Brema lub Rotterdam (za 100 kg.) 135½, miedź rafinada 99 — 99,3% 1.20 — 1.21, — Standard 1.19 — 1.20, oryginalny miękki ołów hutniczy Standard 0.67 — 0.67½, oryginalny surowy cynk hutniczy (w woln. obr.) 0.71½ — 0.72½ cynk w płytach remelted zwykłej jakości handlowej 0.66 — 0.67, oryginal. aluminium hutnicze 98 — 99% w blokach, sztabach walcow. i ciągnion. 2.32 — 2.40, dtto w sztabach walcow. i ciągnion. 2.40 — 2.50, nikiel czysty 98 — 99% 3.40 — 3.50, antymon regulus 1.75 — 1.80.

Londyn, 20. 2. (A. W.). Antymon ang. specjalny 99/10 100 £ za 1 tonnę (1016 kg).

Londyn, 20. 2. (A. W.). Miedź za got. 59¾ — 59½, — 3 mies. 60¾ — 60½, — Settlement 59¾, — best selected 63½ — 64¾, cyna za got. 290¼ — 290½, — 3 mies. 282¼ — 282½, — Settlement 290¼, ołów dost. natychm. 33½/16, — term. 34½/16, — Settlement 34, cynk dost. natychm. 35½/16, — term. 35¾/16, — Settlement 35½/16, rtęć 14¾ (za butlę), wolfram 24 — 24½ (za kawalek), elektrolit za got. 66½, — 3 mies. 67, elektrowirebars 67, cyna Banca 290½.

N.-Jork, 20. 2. (A. W.). Zamknięcie. Ots za 1 lb. Aluminium virgin 98—99% 37, miedź lake loco 14.45, — electrolyt loco 14¼, — Settlingspreis 14.20, — Casting refinery loco 13.60, cyna loco straits 64¼, — 99% 63¼, ołów N.-Jork loco 9.15, East. St. Louis loco 8.95, cynk New-York loco 7.80, — East. Et Louis loco 7.45, nikiel w sztabach 35, blacha biała 5½ dol. za 100 lbs.

BLACHA.

Warszawa, 22. 2. (A. W.). Dom Handlowy A. Gerner, Grzybowską 27, podaje obecne ceny syndykatu na blachę cynkową: 30 tonn — £ 42, — 10 tonn — £ 42.10, za 100 kg. franco huta.

METALE SZLACHETNE.

Berlin, 20. 2. (A. W.). Srebro ca 0.900 w sztabach 91½ — 92½ Mn za kg, złoto w woln. obrot. 2.80½ — 2.82½, platyna w woln. obrot. 14.10 — 14.30 Mn za gram.

Londyn, 20. 2. (A. W.). Zamkn. Srebro 30¼, — na dostawę 30¼ d za 1 uncję.

N.-Jork, 20. 2. (A. W.). Zamknięcie. Srebro zagr. 66½ cts za 1 oz (31.1 gr.).

RYNEK WĘGLOWY.

Warszawa, 20. 2. (A. W.). Handel hurtowy węglem w Warszawie przeżywa obecnie dużą reorganizację. Sprzedaż węgla na kredyt (do 3 mies.) trwa w dalszym ciągu, jednak w znacznie zmniejszonych rozmiarach. Z kilkudziesięciu poważnych hurtowni pozostało zaledwie 10, zasługujących na zaufanie. Pozostałym kredyt odjęto, gdyż dzięki posiadanym dużym zapasom towaru, oddziaływały one na rynek bardzo ujemnie. To też obecnie sprzedaż odbywa się bardzo oględnie z całkowitem wyeliminowaniem rąk spekulacyjnych. Zbyt natomiast jest tak mały, iż nie wytrzymuje porównania z ubiegłą zimą. Popyt na węgiel opałowy jest normalny, jednak obserwuje się stały spadek zapotrzebowania na węgiel przemysłowy. Toteż coraz częściej i głośniejsze rozbrzmiewa hasło ograniczenia produkcji. Ceny zgodnie z postanowieniem konwencji węglowej od dn 15. b. m. zostały podwyższone o 6¼% ze względu na podrośnięcie robocizny. Do 15 b. m. (ładowany) towar wysyłano podług starych cen. Mały zbyt węgla przemysłowego tłoczy się zastojem w przemyśle: Cementownie prawie wszystkie nieczynne, przemysł łódzki nadal ogranicza zakupy, papiernie pracują z ogromnymi ograniczeniami, wielkie piece czynne w małej ilości. Ekspert przedstawia również wiele do życzenia: na 230.000 tonn węgla, podanych w styczniu do wywozu — zostało przesłane przez Gdańsk zaledwie 150.000 tonn, dzięki zbyt małej zdolności przewozowej tego portu.

Warszawa, 22. 2. (A. W.). Węgiel opałowy za 1 tonnę ffr. skład: dąbrowski lub górnośląski kostka I i II oraz gruby 40 zł, orzech I 37½ zł, orzech II 33½ zł, orzech III 31½ zł, koks śląski gruby i gazowy 50 zł, za 1 tonnę fr. wag. st. załad. węgiel kowalski myty cieszyński 55 zł, koks karwiński 55 zł.

Hurtowa dostawa naczyń emaljowanych.

Krajowy przemysł wyrobu naczyń emaljowanych nietylko zdolen jest pokryć w zupełności pojemność rynku krajowego, lecz znaczną część swej produkcji wywozi ponadto na rynki obce. Jest to najlepszy dowód jakości tych wyrobów polskich, lecz równocześnie świadczy o daleko sięgającej zdolności konkurencyjnej tegoż rodzimego działu wytwórczego. Jak wiadomo najpoważniejsze zakłady, wytwarzające naczynia emaljowane, jak Bielsko, Olkusz, Silesia, Wulkan oraz Herzfeld et Victorius zjednoczyły się w celu organizacji zbytu w jeden Związek i urządziły w Warszawie Główne Biuro Sprzedaży hurtowej, które znajduje się przy Kredytowej 1. Jest to dla kupiectwa danej branży wielką dogodnością, gdyż zamówienia na wszelkiego gatunku fabrykaty krajowe tej dziedziny, załatwiać obecnie może w jednym scentralizowanym miejscu sprzedaży. Szanownemu kupiectwu i czytelnikom naszym zwracamy uwagę na zamieszczone w niniejszym zeszycie ogłoszenie warszawskiego Biura Sprzedaży wyrobów fabryk naczyń emaljowanych i polecamy je usilnie należnemu poparcu.

Warunki przedpłaty ogłoszeń.

Pismo wychodzi tygodniowo. — Abonament 3.50 zł. kwartalnie. Dla Gdańska i Niemiec 3½ guld. Dla Ameryki 1 dolar kwart. Ceny ogłoszeń: ¼ str. 100 złot., ½ str. 60 złot., ¾ str. 35 złot., 1/8 str. 20 złot., 1/16 str. 10 zł. Ogłoszenia na okładce z dopłatą.

W wydaniach specjalnych obowiązują inne, wyższe ceny. Miejszem wykonania zleceń i zapłaty jest Poznań. Przy wszelkich kwestiach spornych jest miarodajny sąd powiatowy w Poznaniu.

Redakcja i Administracja: Poznań, ul. Wielka 10. Telefon 22-77.

Konto czekowe P. K. O. w Poznaniu nr. 202 796.